

Cumartesi
23
EYLÜL
1939

N E V İ
Ankara Caddesi 102
TELEGRAF: TAN. İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
BEŞİNCİ YIL — No. 1490
5 KURUŞ

TAN
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

IDEAL BÜRO

Bu kitap bürolarının ig çıkarma kudretini arttırmak isteyenler için kısa, fakat ameli bir kitaptır. O size az masraflarla çok ig nasıl çıkarılabileceğini gösterir. Fena ve yanlış büro usulleri yüzünden geri kalan, hattâ zarar eden veya batan müesseseler sayılmıyacak kadar çoktur. Bu kitap, bu gibileri kurtarmak için yazılmıştır. Fiyatı 50 Kr.

Dikili Zelzelesinde Ölenlerin Sayısı Yüze Yaklaşıyor

Kasaba Tamamen Harap Oldu, 70 den Fazla Yaralı Var. Mütemadiyen Ceset Çıkarılıyor

Saracoğlu, Moskova Yolunda

Bir Sahil Köyü Yokoldu

Hariciye Vekili Dün Zelzele Sahasında Odesaya Hareket Etti 4000 Kişi Açıkta

Sovyet Memleketinden İyi Havadislerle Döneceğimi Umuyorum

Saracoğlu, Bugün Odesaya, Pazara Moskovaya Varacak ve Derhal Temaslara Başlıyacaktı

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, dün öğleden sonra saat 15 te, Kadeş vapur ile Moskovaya hareket etmiştir. Sovyet Hariciye Komiser Muavini Potemkinin Ankara ziyaretini iade maksadile yapılan bu seyahatte Hariciye Vekilimize Hariciye Umumi

Hariciye Vekilinin Moskova Seyahati

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Sovyet Hariciye Komiser Muavini Potemkinin Ankara yaptığı ziyareti iade etmek üzere, bugün Moskovaya hareket etmiştir.

Hâdiselerin bu kadar süratle inkişaf etmekte olduğu, ve kâfalar da bir çok istifhamlar belirdiği sırada yapılan bu seyahat haricte ve dahilde büyük bir alaka uyandırmıştır. Sovyet Rusyanın Almanlarla bir ademi tenvüz misaki imzalaması, Polonya'da eski çarlık arazisini işgal etmesi, Tuna ve Balkan devletlerinin mukadderatına karşı alaka göstermeye başlaması da bu seyahate verilen ehemmiyeti arttırmıştır.

Sovyet Rusya ile Türkiyenin menfaat ve mukadderatlarında bir çok müşterek noktalar vardır. İstiklâl harbindenberi başlayan bu menfaat ve mukadderat iştiraki iki memleket arasında devamlı bir dostluk tesisine hizmet etmiştir.

Bu dostluk şimdiye kadar hâdiselerin imtihanından muvaffakiyetle çıkmış ve zaman ile artmış, fakat ek-silmemiştir.

Nihayet bundan birkaç ay evvel Balkanlarda ve Akdenizde sulh ve emniyetin temini ve tahmini maksadile garp devletleri karşılıklı olarak

kâtip muavini Cevat Açıklan hususî kalem müdürü Abdullah Zeki ve daire müdürlerinden Feridun Celâl refakat etmektedirler. Sovyet Büyükelçisi Terentief te Şükrü Saracoğlu ile birlikte hareket etmiştir.

Galata Rıhtımında

Heyetimizi götüren Kadeş vapuru daha evvel hazırlanarak Galata yolcu salonu önüne getirilmişti. Saat 14,30 da Sovyet büyük elçisi Terentief, yanında Sovyet başkonsolosu Georgief ile Sovyet kolonisinden mükrekkep 30 kişilik bir kafil olduğı halde vapura gelmiş ve hareket saatine kadar rıhtımda koloni ile hasbihalde bulunmuştu.

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, saat 15 e 10 kala, Dahiliye Vekili Faik Öztürk, Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar ile birlikte rıhtıma gelmiş ve İstanbul komutanı Korgeneral Halis Bıyıktaş, şehrimizde bulunan mebuslar, eski Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, yeni La Haye orta elçimiz Yakup Kadri, Müddeiumumi Hikmet Onat, İstanbul Parti müfettişi Tevfik Fikret Silay, üniversite rektörü Cemil Bilsel ile Sovyet ve Romanya başkonsolosları ve dün sabah Belgrattan şehrimize gelen Yugoslavya sefir İlyas Simenkov, kalabalık bir halk kütlesi, ve Sovyet kolonisi tarafından hararetle karşılanmıştı.

Hariciye Vekilimizi rıhtımda Sovyet büyük elçisi Terentief karşılamış (Sonu Sa: 6, Sü: 2)

Romanya Hükûmeti Şiddetli Tedbirler Aldı

Rumen Başvekili Calinescu'nun katli hâdisesi üzerine, yeni kurulan Rumen kabinesi, fevkalâde şiddetli tedbirler almış, nizam ve sükûnun iadesi için bunları derhal tatbika geçmiştir. Bu husustaki tafsilât 6 inci sayfamızdadır.

Hariciye Vekilimizin Galata rıhtımında teşeyine ait bir intiba

Yeni Rus - Alman Hududu Çizildi

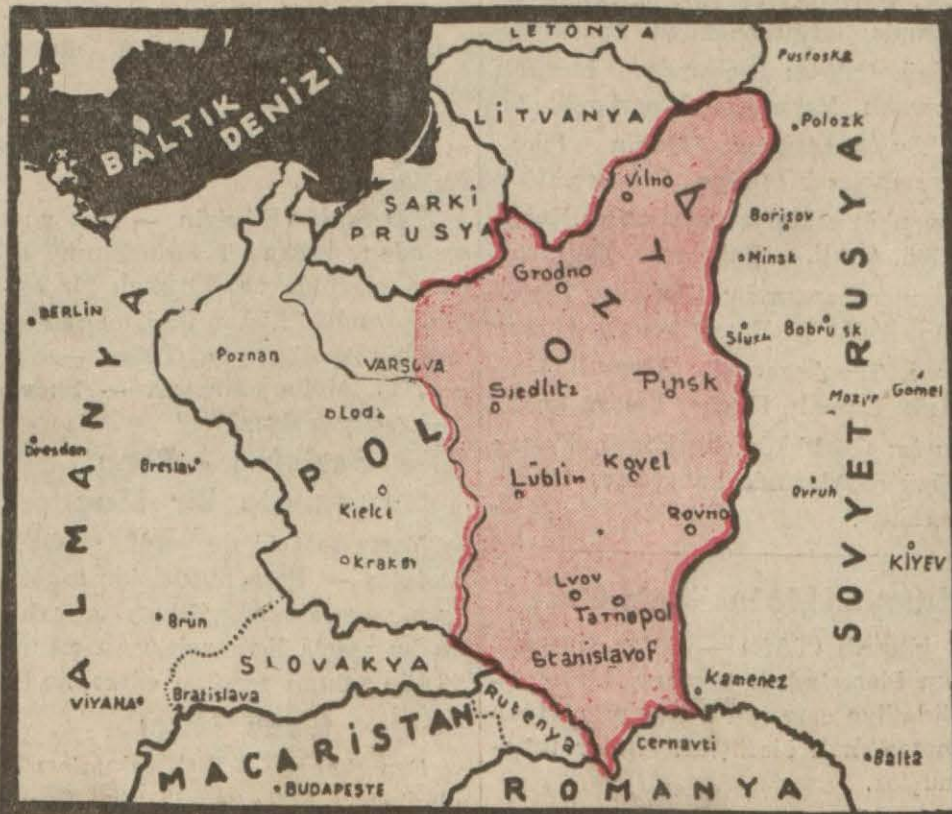
Varşova Şehrinin Şark Kısmı ile Lublin ve Lwow Sanayi Mintakası Sovyetlere Geçti

Londra, 22 (Husulî) — Sovyet Birliği ile Almanya arasındaki yeni hudut hattı tesbit edilmiştir. Berlinde neşrolunan tebliğe göre, bu hat Şarkı Prusya hudut hattının yarısından başlayarak Varşovanın şark kısmına kadar uzanmakta ve Varşova'nın nehir ile ayrılan şark kısmını Rusyaya, sol kısmındaki ana şehri Almanyaya bırakmaktadır.

Varşovanın şimalinde bulunan ve hâlâ müdafaaya devam eden

Modlin mevkii de Rusyaya geçiyor. Hudut hattı Varşovadan sonra Vistül takip etmektedir. Vistülün sağındaki şehirler Almanyada ve solundaki şehirler Rusyada kalıyor. Daha sonra hudut hattı cenubu garbiye doğru uzanarak Sen Dömiyerj namile maruf sanayi sahasını Almanyaya bırakmakta ve San nehrini takip ederek Karpatlardan geçmektedir. Slovakya hududunun garbinde iki

(Sonu Sa: 6, Sü: 5)

Yeni Sovyet hududu dahiline giren arazi, kırmızı ile ayrılmıştır, beyaz kalan kısım, Alman işgali altında bulunan sahalardır.

Bergamada On Ev Çöktü Ayvalıkta ve İzmirde de Hasarat Var

Dikili Mintakasında Dün de Şiddetli Bir Zelzele Oldu, Yaralılar İzmiire Naklediliyorlar

İzmir, 22 (TAN Muhabirinden) — Dün gece yarısından sonra saat 2,37 de vilâyet merkezinde ve diğer kazalarda çok şiddetli zelzeleler olmuş, yüzlerce vatandaş ölmüş, yaralanmış, bir köy batmış, Dikili kazası baştanbaşa harabeye dönmüştür.

Bunlardan başka, Bergamada 4 - 5 ev yıkılmış, bir kaç köyde de mühim hasarat olmuştur. Resmî, hususî muhtelif kaynaklardan facia hakkında topladığım malûmatı bildiriyorum:

İzmirdeki Hasar

Gece yarısından sonra başlayan ve sabaha kadar fasilalarla 6 defa tekrarlayan zelzele, İzmir halkına bütün geceyi dışarda geçirmiştir. İlk zelzele saat 2,37 de çok şiddetli şekilde hissedilmiş, 17 saniye sürmüştür. Halk 928 senesindeki zelzele faciasını henüz unutmadığı için telaşla ve gecelik kıyafetleri ile sokaklara dökmüş, bütün şehir ayağa kalkmıştır. Sokaklar, geniş meydanlıklar, kadın ve çocuklarla dolmuştur.

Meteoroloji istasyonunun âletleri karma karışık bir hale gelmiş, maa-fiah zelzelenin şimalden cenuba doğru olduğu tesbit edilmiştir.

Zelzeleden İzmiire Üçüncü Kah- (Sonu Sa: 4, Sü: 1)

İngiliz - Fransız Yüksek Meclisi Dün Toplandı

Paris, 22 (A.A.) — İngiliz - Fransız yüksek meclisi bugün İngilterede, Fransa namına Daladier, General Gamelin ve Amiral Darlan; İngiltere namına da Chamberlain, Lord Halifax ve Lord Chatfieldin iştirakile toplanmıştır. Biri sabah ve diğeri öğleden sonra olmak üzere iki içtima akdedilmiştir. Meclis, 14 Eylül toplantısındanberi hâdis olan vakayii ve bunların neticelerini tetkik eylemiştir. Müttefiklerin plânlarını tamamiyle müessir kılmak üzere alınacak tedbirler hususunda tam bir mutabakat hâsil olmuştur. Meclis, silâh ve mühimmat imalatı meselesini de tetkik eylemiş ve iki hükûmetin gayretlerini arttırmak ve ahenkleştirmek üzere takip edilecek usuller hakkında mutabık kalmıştır.

EN SON DAKİKA

Tan, makinesindeki hususî tertibat sayesinde bu sûtunda her gün en son dakika gelen haberleri verecektir. Haber olmadık gün bu kısım boş kalacaktır.

PENCEREMDEN

Babil Esareti

Yazan: M. Turhan TAN

İngiliz gazetelerinden birinin Polonya faciasını Babil esaretine benzettğini radyoda dinledim. Londradaki meslekdaşın bu teşbihi yaparken nasıl bir - vechi şehbe bulduğunu bilmiyorum. Fakat öyle sanıyorum ki o meslekdaş, yetmiş yıllık bir esaret hayatından sonra Babil esirlerinin yurdlarına döndüklerini ve o harap yurdu yeni baştan şen bir yuva haline koyduklarını düşünerek, Polonyalıların da er veya geç hürriyetlerine, istiklallerine kavuşacaklarını umarak bu teşbihi yapmıştır.

Fakat ben, Polonya ile eski Kudüsün talileri arasında daha başka türlü benzeyişler de buluyorum. Mesela Kudüsün bir yandan kuvvetli bir Mısır, bir yandan da kuvvetli bir Mezopotamya imparatorluğu tarafından boyuna tazyik, boyuna tehdit olunması gibi..

İzaha hacet yoktur ki tarihin en şevketli günlerini yaşayan Mısır ile istila devrini bütün âzametle idrak etmiş olan Mezopotamya imparatorluğu arasında ne yapacağını şaşırarak yahudiye devleti, sağındaki muhtemelen Rusya ile solundaki muazzam Almanya karşı yıllardan beri sabit bir politika takip edemeyen Polonyanın ilk çağdaki timsalidir. O küçük devlet, yukarı tükürse sakalının, aşağı tükürse bıyığının herbat olacağını düşünerek rüzgâra göre siyaset takip etmek istemiş ve bu yüzden hem Mısırın, hem Mezopotamyanın kahrına kendini hedef eylemiştir.

Kudüsle Varşovanın bahtları arasında ayrı bir benzerlik te her iki hükümet merkezinin bir değil, bir kaç kereler istilâya uğraması, harap olması ve halkının göç etmek zorunda kalmasıdır. Çünkü Mezopotamyanın cehbar ve kahhar hükümdarı Nabuchodonosor "Buhtınası" kısa bir devre içinde Kudüsü üç kere muhasara etmiş ve son muhasarada şehrin altını üstüne getirmişti. Halkın Babil'e nakli de her muhasara sonunda daha geniş bir kıyayla yapılmak üzere yine üç kere vukua gelmiştir.

Biri Milattan altı yüz yıl önce, biri zamanımızda felâketlerin en ağına uğramış, baştan başa harap olmuş ve halkından on binlercesini düşman ordularına kurban vermek istarında kalmış olan bu iki tarihi şehrin bahtlarındaki benzerliğin bir kere daha tecelli etmesini ve Polonyanın da eski Kudüs gibi viranelikten mamureliğe çevrilmesinin gecikmemesini temenni ederiz.

Bu mevzuu şu suretle sütunuma geçirirken Mezaminin Babil esaretine taallük eden şu satırları hafızamda canlandı:

"Babil şehri kenarında oturduk, Kudüsü düşünme düşünme gözyaşı dök-tük. Nehrin kıyısındaki söğütlere tanburlarımızı astık. Bizi esir edenler yanımızda gelerek: "Bize- Siyon ilâhilerinden okusanıza" dediler. Biz azap ve ızdırıp veren bu insanlar bizden ilâhiler, sevinçler istiyorlar - dı. Fakat Rabbin ilâhisini ecebî bir memlekette nasıl okuyabildik?... Ey Urşalim! Seni unutursam sağ elim hünerinden mahrum olsun!"

Her Polonyalı da esir götürüldü. Gü yerde aşağı yukarı böyle düşünmez mi?..

Şehrimizde Bir Tarife Müzesi Kuruluyor

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, gümrüklerimizden geçen bütün eşyanın gümrük tarifemizin tasniflerine göre tatbik edileceği pozisyonları gösterebilecek şekilde numuneler toplayıp bir tarifeler müzesi vücuda getirmeye karar vermiştir.

Balta İle Adam Öldürdü

Bergama — İnekçiler köyündeki ormanda bir çınar ağacından bal almak meselesinden çıkan kavga sonunda Ali oğlu 28 yaşında Mustafa Kabak, Ömer oğlu 60 yaşında Eyübü balta ile kafasına vurarak öldürmüştür ve tutulmuştur.

DAHİLİ HABERLER

Hariciye Vekilimizin "Kadeş,, vapuru ile Moskovaya hareketine ve teşyi merasimine ait iki muhtelif intiba

Varşovadaki İran Elçisi Şehrimizde

Semplan ekspresi ile konvansiyonel treni dün sabah ikişer saat teahhurla şehrimize gelmişlerdir. Çünkü konvansiyonelle Avrupada tahsilde bulunup son harp vaziyeti üzerine memlekete dönmeleri icap eden talebe kafilelerinin sonuncusu da gelmiştir.

Semplan ekspresi ile de memleketerine dönmekte olan Iraklı ve İranlı bir kısım aileler şehrimize gelmişlerdir.

MAHKEMELERDE:

65 Yaşında Bir Kadın Adliye Koridorunda Rakı İçiyordu

Bazı evlerde aşçılık yapan Zehra isminde altmış beş yaşında siyahî bir kadın dün sabah yarım kilo rakı almış. Sultanahmet parkına gitmiş, çayırın üstünde içiyormuş. Reyhan isminde bir kadın da yanına sokulmuş ve ahbaplık yapmak istemiş.

— İlaç mı içiyorsun, demiş. Zehra bu suale kızmış, hemen ayağa kalkmış, kadının saçlarını eline dolamış ve adamakıllı dövmüştür. Polis Zehrayı yakalamış ve müddeumumiliğe göndermiştir. Zehra adliye koridorunda da şişesini başına dökerek rakı içmeye devam etmiştir. Ken disine soranlara:

— Ben rakı içmedim demiyorum. İçiyorum. Fakat o kadın ne karışır, demiştir. Zehra sarhoşluk ve dövmeye suçlu meşhut suçlar müddeumumiliğine verilmiştir.

Eroin Müpteldarı

Tophanede Mescit sokagında 3 - 5 numaralı Hafızın kahvehanesinin üstündeki odada oturan Abdülkerim oğlu Zeki ile Haygo oğlu Sergis dün eroin çekerlerken cürmü meşhut halinde yakalanmışlar ve asliye beşinci ceza müddeumumiliğine verilmişlerdir.

Bunların üstünde birer pantolon ve ceketten başka bir şey yoktu. Müddeumumilik bunların tiryakiliklerinin iptilâ derecesinde olup olmadığının tesbiti için adli tıp müessesesinde muayenelerine lüzum göstermiştir.

Adil Pamir'in Muhakemesi

Bazı müesseselerden sahte makbuzlarla fazla para aldığı için tevkif edilen telefon idaresi memurlarından Adil Pamirle arkadaşı Cemil'in dün ağır ceza mahkemesinde duruşmalarına devam edildi. Suçlular ve avukatları müdafaalarını yaptılar. Muhakeme karar için talik edildi.

İzmirde Talebe Miktarı

İzmir, 22 (A.A.) — Bu sene şehrimiz orta okullarına 6507 ve lisele- re 2583 talebe kaydedilmiştir.

Ihtikârla Mücadele Kanunu Bu Hafta Meclisten Çıkıyor

Ihtikâr yapanları tetkik için teşkil olunan ticaret odası heyeti faaliyetine devam etmektedir. Komiteye dün yeniden şikâyetler yapılmıştır. Pazartesi günü komite toplanarak şikâyetleri yerinde tetkik edecektir. Şikâyetlere mevzu teşkil eden maddeler arasında kâğıt, kalem, zambak, bandajlar, kalem ucu, muhtelif madenlerden yapılmış eşya, demir, tel ve çivi, yünlül ve ipekli mensucat, kundura, çorap, giyim eşyası, elektrik malzemesi bulunmaktadır. Hükümetçe hazırlanmış olan ihtikârla mücadele kanununun bu hafta içinde Büyük Millet Meclisinde müzakere edileceği bildirilmektedir.

Kanunun hükümlerine göre, muhtekirlere verilecek cezalar hükme istinat eder etmez derhal tatbik ve tahsil edilecektir. Kanunun ihtikârın başladığı 1 Eylül 1939 tarihinden itibaren tatbik edileceği tahmin edilmektedir. Hukukî prensip ve esaslar böyle bir kanunî kaydın kabul edilmesine mâni teşkil etmemektedir. Kanunun tatbikatı için Belediyelere, Ticaret Odalarına geniş salâhiyetler verilmektedir.

Parti Ocaklarının Kongreleri Başlıyor

Bugün 29 Ocak Kongresi Yapılıyor, Yarın da 35 Kongre Yapılacak

Bugünden itibaren Cumhuriyet Halk partisi ocak kongreleri başla-

yacaktır. Kongreler 23 teşrinievvelde nihayet bulmuş olacaktır. Bugün Bakırköy kazasının: Atış alanı, Halkalı, Safra, Beşiktaş kazasında: Muradiye, Beykoz kazasında: Muradlı, Esenceli, Koçullu, Fatih kazasında: Karagörmük, Kadıköy kazasında: Caferaga, Osmanağa, Rasim paşa, Zühtü paşa, Tuğlacı, Kartal kazasında: Kurtdoğan, Emirli, Kurne, Sarıyer kazasında: Kumköyü, Uskumruköyü, Zekeriyaköyü, Kireçburnu, Rumelikavağı, Tarabya, Rumelihisarı, Şile kazasında: Kızılca, Meşrutiyet, Degirmen çayırı, Karakiraz, Üsküdar kazasında: Kuzguncuk ocak kongreleri toplanacaktır.

Yarın da Bakırköy kazasında: birinci ocak, Esenler, Firuz, Ambarlı, Avcılar, Beykoz kazasında: Sarıpa-nar, Ömerli, Hüseyinli, Beyoğlu kazasında: Kâğıthane köyü, Mecidiyeköyü, Çatalca kazasında: Muradlı, Kavaklı, Yassıviran Hisarbeyli, Kadıköy kazasında: Hasan Paşa, Osmaniye, Mecidiye, Göztepe, Merdivenköyü, Kartal kazasında: Kurtköyü, Şehli, Babalar, Dolayoba, Sarıyer kazasında: Garipçe, Emir-gân, Ayasğa, Rumelikavağı, Gümüşdere, Şile kazasında: Ahmetli, Hasanlı, Dumalı, Kurne, Yalova kazasında: Çiftlikköy, Taşköprü, Korköy ocaklarında kongreler toplanacaktır.

Yarın saat 11 de Şeref stadında Beşiktaş — Pera hususî bir müsabaka yapacaklardır. Siyah beyazlılar bu maçta lig maçlarında çıkacakları takımı tecrübe edeceklerdir.

Gece Maçı — Fenerbahçe — Şişli takımları 8. nümzüdeki hafta içinde Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine Tak-sim stadında bir gece maçı yapacaklardır.

Yarın saat 11 de Şeref stadında Beşiktaş — Pera hususî bir müsabaka yapacaklardır. Siyah beyazlılar bu maçta lig maçlarında çıkacakları takımı tecrübe edeceklerdir.

Gece Maçı — Fenerbahçe — Şişli takımları 8. nümzüdeki hafta içinde Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine Tak-sim stadında bir gece maçı yapacaklardır.

Yarın saat 11 de Şeref stadında Beşiktaş — Pera hususî bir müsabaka yapacaklardır. Siyah beyazlılar bu maçta lig maçlarında çıkacakları takımı tecrübe edeceklerdir.

Gece Maçı — Fenerbahçe — Şişli takımları 8. nümzüdeki hafta içinde Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine Tak-sim stadında bir gece maçı yapacaklardır.

Yarın saat 11 de Şeref stadında Beşiktaş — Pera hususî bir müsabaka yapacaklardır. Siyah beyazlılar bu maçta lig maçlarında çıkacakları takımı tecrübe edeceklerdir.

Gece Maçı — Fenerbahçe — Şişli takımları 8. nümzüdeki hafta içinde Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine Tak-sim stadında bir gece maçı yapacaklardır.

Yarın saat 11 de Şeref stadında Beşiktaş — Pera hususî bir müsabaka yapacaklardır. Siyah beyazlılar bu maçta lig maçlarında çıkacakları takımı tecrübe edeceklerdir.

Emniyet Müdürü Polis Âmirleriyle Hasbihal Etti

Emniyet müdürü Muzaffer Akalın dün saat on beşte Şehir Meclisi salonunda kaza emniyet âmirleriyle başkomiserleri toplamış ve kendileriyle uzunca süren bir hasbihal yapmıştır. Muzaffer Akalın vazifeye başladığı gündenberi yaptığı teftiş ve tetkikleri neticesinde edindiği kanaatlerini anlatmış ve zabıtamızın faaliyetleri etrafında yeni direktifler vermiştir. Muzaffer Akalın hasbihali bir saat kadar sürmüştür.

LİMANDA:

Karadenizden Gelen Yunan Vapuru İzmirde Kaza Raporu İstedi

Kalastan İzmirde mühim miktarda kereste yükü ile giden Yunan bandıralı Pipi vapurunun kaptanı ticaret mahkemesine müracaatla vapur, yükünün yolda fırtınadan zarar gördüğünü ileri sürerek bir kaza raporu istemiştir.

Karadeniz Hattı Kış Tarifesi

Denizyolları idaresinin hazırlanmış olduğu Karadeniz hattı kış tarifesinin tatbikine yarından itibaren başlanacaktır.

Akdenizde başlamış olan deniz kontrolü üzerine muhtelif limanlara girerek barınmış olan bir çok gemiler yollarına devam etmektedirler.

Bir Yolcu Denize Düştü

Erenköy vapuru dün Heybeliden Büyükdada giderken yolculardan 22 yaşlarında Mesut denize düşmüş ise de vapur durdurularak kurtarılmıştır.

Denizde Atış Talimleri

Zeytinburnu önünde başlamış olan atış talimleri bugün dahi devam edeceği için bu mntakadan geçecek merakibin uzaktan geçmeleri tebliğ olunmuştur.

Hariciye Vekiline Başvekîl Vekâlet Edecek

Ankara, 22 (TAN) — Hariciye vekîli Şükrü Saracoğlunun Moskova seyahati esnasında Hariciye Vekâleti işlerini Başvekîl Refik Saydam idare edecektir.

Kömür Havzasının Haritası Yapılıyor

Zonguldak (TAN) — Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünce kömür havzasında yapılan tetkikat bitirilmiştir. Şimdi, muayyen bir sahanın havadan fotometrik haritasını almak üzere bir tayyare her gün çalışmaktadır.

Yeni Normal Seri Pullarımız

İcra Vekilleri Heyeti, 19 kıymette yeni normal pul serisine, 1, 26 ve 29 kuruşluk kıymetlerden üç adet pul daha ilâvesiyle serinin 22 kıymete iblağını kabul etmiştir. İcra Vekilleri Heyeti ayrıca 100 kuruşluk pullardan bir kısmının da blok olarak bastırılmasını kararlaştırmıştır.

Mahsul Fiyatları Ucuzluyor

İç piyasalarda alış veriş iyi bir merraya girmiştir. Satışlar artmıştır. Anadoludan muhtelif mallar gelmektedir. Mevradatın fazlaşması fiyatları tesirsiz kalmamıştır. Kilo - su 28 kuruşa kadar fırlayan piringler 23,5 kuruşa, altmış kuruşa çikan zeytinyağlar 48 kuruşa, sadeyağlar 100 kuruşa düşmüştür. Sabunlar cinslerine göre 1-2 kuruş, kuru fasulye, mercimek, nohut, bezelyede 2-3 kuruş tenezzül olmuştur. Antep fıstığı 80 kuruşa, iç fındık 33 kuruşa, ceviz 10 kuruşa inmiştir. Meyve ve sebze fiyatlarında dahi düşüklük vardır. Yalnız ithalat maddeleri üzerinde hiss olunur derecede fiyat tenezzülü olmamıştır. Kahve 110 - 120 kuruş arasındadır. Yerli limonların Mersinden getirilmesine başlanılmıştır. İtalyadan beş yüz sandık limon getirilmiştir. Limon sto - ku artmakta olduğu için ihtiyaç tamamen karşılanacaktır. Biri İngiliz diğeri Holanda bandıralı iki vapur gelmiştir. Bu vapurlarda muhtelif ithalat maddeleri bulunmaktadır. Vapurlar fındık, ceviz ve lisansa tabi mallar yükleyeceklerdir. Meyve ihracatı yapılmadığı için razakı üzümlü 6-11, yapınca 6-9, mışkele 6 - 10, elma Amasya 10-12, Osmanpaşa elması 5, kestane 4-7 kuruştan satılmaktadır.

Seyyah otomobilleri

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti yabancı seyyahlara ait olup da memleketimize getirilmiş olan hususî otomobillerin memleket haricine çıkarılmasına müsaade etmiştir. Dün alâkadarlara bu völdaki karar tebliğ olunmuştur.

Dün Galatada Bir Cinayet Oldu

Suçlu Bugün

Muhakeme Edilecek

Galatada oturan Ahmet oğlu Mehmedin şarapçı Moizle ötedenberi arası açılmış, Mehmet dün Moizi bir çok yerlerinden yaralamıştır. Moiz Sen Jorj hastahanesine kaldırılmış, ameliyat yapılmış olmuştur. Polis Mehmed elinde kamasile yakalamıştır. Bugün meşhut suçlar kanununa göre ikinci ağır ceza mahkemesine verilecektir. Bu hâdiseye yeni teşekkül eden ikinci ağır ceza mahkemesinin ilk el koyduğu iş olacaktır. İkinci ağır ceza mahkemesi dün asliye altıncı hukuk salonunda faaliyetine geçmiş ve verilen evrakı tetkike başlamıştır.

Erzurumdan 3 Günde Mektup Geliyor

Erzuruma kadar uzatılmış olan trenin Erzuruma muvasalatından sonra başlamış olan posta nakliyatı ile mektupların üç günde şehrimize gelmesi Erzurumlu tüccarları çok sevindirmiştir.

TAKVİM ve HAVA

23 Eylül 1939 CUMARTESİ			
9 uncu ay	Gün: 30	Hızır: 141	
Arabi: 1358		Rumi: 1355	
Saban: 9		Eylül: 10	
Güneş: 5.48 — Öğle:		12.06	
İkindi: 15.32 — Akşam:		18.07	
Yatsı: 19.40 — İmsak:		4.08	

Hava Vaziyeti

Yeşilköy Meteoroloji İstasyonundan alınan malûmata göre hava yurdun Fae bölgesi ile Akdeniz kıyılarında az bulutlu Doğu bölgelerde bulutlu ve mevsiz yağışlı gecmiş, rüzgârlar umumiyetle Garbi istikametten orta kuvvette esmiştir. Dün İstanbulda hava bulutlu gecmiş, rüzgâr Cenebu Garbiden sanlyede 2 - 4 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1012,2 milibar idi. Sühune en yüksek 24,7 ve en düşük 16,4 santigrat kaydedilmiştir.

BUGÜN

Avrupada

Yeni Komşuluklar

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Almanya ile Sovyet Birliği arasında yeni hudut çizilmiştir. Yeni hudut, Avrupa haritasında büyük bir değişiklik yapıyor.

Her şeyden önce, Almanya ile Sovyet birliği bitişik komşu olmuşlardır. Ve bu komşuluk Şarki Prusya'dan başlayarak Varşovaya kadar nehir boyunca ilerliyor, Varşova'nın sağ kısmını Rusya'ya, sol kısmını Almanya'ya bıraktıktan sonra cenubu garbiye doğru uzanıyor, Sen Dömiyreyi taşıyan sanayi merkezi nin mühim bir kısmını Almanya'ya vererek Karpatlardan geçiyor, daha sonra Slovakya'nın bir kısmını da kucaklıyor. Almanya ile Sovyet Rusya arasında Lehistanın taksimi hesabına teessüs eden bu bitişik komşuluk, şüphe yok ki, iki memleketin siyasi ve iktisadi münasebetleri üzerinde olduğu kadar, bütün Avrupa'nın siyaseti üzerinde tesir edecektir.

Almanya, Lehistanın taksiminden önce 88 milyon nüfusu bir memleketti. Lehistanın taksimi ile Lehistanın yarı nüfusu Almanya'ya geçtiyse, Almanyanın nüfusu belki de 17 milyon kadar artmış, yani 100 milyonu aşmıştır.

Aynı hâdisenin vukuundan evvel, Sovyet birliğinin nüfusu 175 milyondur. Taksimden sonra bu nüfusun sayısı iki yüz milyona yaklaşmıştır.

Sovyet Birliği, kara ve hava kuvvetleri bakımından, Almanya'ya kat üstündür. Sanayi kudreti bakımından Sovyet Birliği Almanyanın seviyesine varmış olmayabilir. Fakat, bütün hızı ile sanayileşmekte olan Sovyet Birliğinin Almanya'ya yetişmesi ve onu geçmesi, nihayet zaman meselesidir.

Yâni Almanya, Lehistanı paylaşmak pahasına, Sovyet Birliğinin bitişik komşuluğunu kabul etmekle, siyasetinin takip edeceği her istikamette, bu kuvvetli ve büyük komşunun umumi ve hususi menfaatlerini hesaplamak, onun menfaatlerine uygun olmayan her hareketten çekinmek, kısacası iki taraf arasında menfaat çarpışmasına, rekabet çıkmasına imkân vermemek mecburiyetindedir.

Menfaatleri, gaye ve hedefleri uygun olan komşular arasında muasavvat şartları dairesinde samimi dostluklar tesis edebilir. Fakat menfaatleri aykırı, gaye ve hedefleri zıt olan komşular arasında, rekabetler ve çarpışmalar başlar.

Yeni komşular arasında da bu iki halden biri hasıl olacağı şüphe götürmez.

Ama bu iki halden hangisi? Bunu da zamana bırakmak daha doğru olur.

Son değişikliklerin vücuda getirdiği ikinci yeni komşuluk, Rusya ile Macaristan arasında teessüs etmiştir.

Cekoslovakya'nın taksimi sırasında Rutenya da (Karpatlar altı Ukrayna) Macaristanın hissesine düşmüştü. Polonyanın taksimi üzerine Sovyet Birliği ile Macaristan arasında Rutenya hududu boyunca komşuluk teessüs ettiği gibi Leh - Romanen hududu da Sovyet kuvvetleri tarafından işgal olunduğu için Sovyet Birliği ile Romanya arasındaki komşuluk da kuvvetlenmiş ve genişlemiştir.

Yeni komşulukların bu safhası ile alakadar olan en mühim nokta Avrupa'nın cenubu garbisinde genişlemeyi istihdad eden Almanyanın vaziyeti, bu vaziyete göre genişleme hedefinin âkibetidir.

Önümüzdeki günler bu vaziyeti ve âkibeti, Avrupa siyasetinin, umumi ve hususi bakımlardan alacağı yeni istikametleri tavih edecek ve neticede Almanyanın yeni bir çembere girip girmediği anlaşılabacaktır.

Mühendis Mektebi

Müdürlüğü

Ankara, 22 (Tan) — Yüksek mühendis mektebi müdürü Suphi Nafia fen heyeti azalığına nakledilmiş ve yerine müderrislerden Tevfik Taylan terfian tayin olunmuştur.

SON HABERLER

Almanya
Müşkül
MevkideNe Şarka, Ne Garbe,
Ne de Cenuba
Doğru Sarkamıyacak

Paris, 22 (A. A.) — Tebliğ: Sarbruk bölgesinde kitalarımızın teması ve bütün cephe üzerinde de iki taraf topçusunun faaliyeti kaydedilmiştir.

Paris, 22 (A. A.) — 22 Eylül akşam tebliği: Cephenin heyeti umumiyesinde bu gün sükunetle geçmiştir. Deniz kuvvetleri vapur kafilelerinin himayesini müessir bir tarzda temine ve düşman deniz altılarını takibe devam etmiştir.

Berlin, 22 (A. A.) — Garp cephesinde yalnız pişdar kuvvetleri arasında münferit musademeler olmuştur. Fransızların bir avcı tayyaresi, bir hava muharebesi esnasında düşürülmüştür.

Londra, 22 (A. A.) — İstihbarat nezaretinin bir tebliğine göre, Fransadaki İngiliz hava kuvvetleri 20 Eylülde Fransıada bir Alman harp tayyaresini düşürmüştür.

İngilterede bir meclis

Londra, 22 (A. A.) — Kral, bir meclis akdetmiştir. Bu mecliste Lord Stanhepe, Lord Cramford, Lord Butchaffe ve milli müdafaai umurunu tanzim nazfiri Lord Chatfield hazır bulunmuşlardır.

Havas'ın yarı resmi bir tebliği

Paris, 22 (A. A.) — Havas, aşağıdaki yarı resmi mütalâaları neşretmektedir: Almanya, bunaltıcı bir muamma karşısında bulunuyor. Hitler'in bütün nutku, bu muammanın etrafında dönmektedir.

Bu muammanın iki şıkkı vardır ve şunlardır: Ya "Şarka doğru", hareketine devam etmek ve yahut bütün kuvvetleri garbe çevirmek.

Führerin nutku dikkatli bir surette okunursa, kolay anlaşılır bir müşkül karşısında bulunduğunu gösteriyor. Hitler, bundan altı ay evvel Almanya — Polonya anlaşmazlığı bitmiştir dediği aynı ton ile bugün de İngiltere ve Fransadan hiç bir talebi olmadığını tekrar eylerken, aleyhte stratejik geraiat altında Fransız — İngiliz cephesine doğrudan doğruya karşı koymaktan ne derece çekinmekte olduğunu zimnen itiraf etmektedir. Danzig hatibi, gayet müphem ve sükulan kelimelerle Almanyanın Şarki Avrupada istihdad ettiği "çok mahdut gayeler" den bahsederken, bizzat kendi doktrinini tekliz eylemekte ve Alman — Sovyet paktnın pahalı ve zayıf mahiyetini müşahade ve kabul etmektedir.

Stalin rejiminin emperyalizme doğru inkışafını, Hitler, belki de büyük Almanya'yı bolşevizm buluşmasından âri kılacak bir mahiyette görmektedir. Fakat bu tehlikeneden kurtulurken, Hitler, ikinci bir tehlikeye düşmektedir. Filhakika, Rus

askerlerinin garbe doğru ilerlemesi, Hitler Almanyası tarafından ezilmiş veyahut ezilmek tehdidi altında bulunmuş milletlerin panslavizm'ini uyandırmaktadır.

Sovyet nüfuzu altına girmiş bir cenubu şarki Avrupasından ve yahut rakip iki hürsün çarpışmasından doğacak bir Sovyet — Alman anlaşmazlığından bahsetmek için vakit henüz erkendir.

Bu vaziyette, Almanya, garbe doğru acaba dönmek mi? Eğer Almanya kendi fikirlerini, Alman genel kurmayının geçilmez mahiyetini bildiği majino hattına doğru sürer ise, bu taktiği, bir nevi intihar demek olacaktır. Eğer Majino'nun arkasına düşmek için Belçikanın ve İngiltere'nin karşı tayyare ve denizaltıları işleri teşkil için Holandanın bitarafıklarını ihlâl ederse, Almanyanın enternasyonal hukuka karşı yapacağı bu yeni sulkast te, müttefikleri gafil avlamıyacaktır. Bir kere Brüksel ve Lâhey'e, kendi bitarafıklarını

askerlerinin garbe doğru ilerlemesi, Hitler Almanyası tarafından ezilmiş veyahut ezilmek tehdidi altında bulunmuş milletlerin panslavizm'ini uyandırmaktadır.

Sovyet nüfuzu altına girmiş bir cenubu şarki Avrupasından ve yahut rakip iki hürsün çarpışmasından doğacak bir Sovyet — Alman anlaşmazlığından bahsetmek için vakit henüz erkendir.

Bu vaziyette, Almanya, garbe doğru acaba dönmek mi? Eğer Almanya kendi fikirlerini, Alman genel kurmayının geçilmez mahiyetini bildiği majino hattına doğru sürer ise, bu taktiği, bir nevi intihar demek olacaktır. Eğer Majino'nun arkasına düşmek için Belçikanın ve İngiltere'nin karşı tayyare ve denizaltıları işleri teşkil için Holandanın bitarafıklarını ihlâl ederse, Almanyanın enternasyonal hukuka karşı yapacağı bu yeni sulkast te, müttefikleri gafil avlamıyacaktır. Bir kere Brüksel ve Lâhey'e, kendi bitarafıklarını

BUGÜNKÜ VAZİYET

Almanların
Şark Hududu

Sovyet Müdahalesi

SOVYET Birliği ile Almanya, aralarındaki yeni hududu kararlaştırmışlardır. Bu hududa göre Almanya ile Sovyet Birliği geniş bir saha üzerinde komşu oluyorlar. Şarki Prusya'dan Slovakya'nın ucuna dayanan bu hudut Almanya ile Rusya arasında yeni bir komşuluk ve bu komşulukla beraber yepyeni bir siyasi vaziyet vücuda getirmektedir.

Bu komşuluk Avrupanın siyasi muvazenesini büsbütün değiştirecek bir mahiyettedir. Çünkü iki komşu her bakımdan birbirinin zıttıdır. Biri komünisttir.

Diğeri nasyonal sosyalisttir. Biri genişlemek ve başka milletleri çiğnemek lehindedir. Diğeri milletlerin haklarını tanımak ve hürriyete kavuşturmak için uğraşır.

VAZİYET bu merkezde olduğu halde yeni komşuluk uzun bir sahada kendini göstermekte ve üstelik Macaristan ile Romanya'nın garp hududunu kucaklamaktadır.

BÜTÜN Avrupanın siyaseti üzerinde müessir olan bu vaziyet bütün dünyayı merak içinde bırakmaktadır.

Fakat bu merakı da ancak hâdiseler ortaya çıkaracaktır.

Yüksek Harp Meclisi

İNGİLİZ — Fransız yüksek meclisi, dün Londrada Daladier, Chamberlain, Halifaks ve

Gamlenin de iştirakile toplanmış ve son bir haftalık askeri vaziyeti tetkik etmiş, erkânıharbiylerce alınan kararları gözden geçirerek bazı mühim kararlar vermiştir. Mühimmat ve harp malzemesi imalatının artırılması için alınması lüzumlu tedbirler de bu arada tesbit olunmuştur.

Şark ve Garp Cephesinde

ŞARK cephesinde Lehlilerin mukavemeti devam ediyor ve mukavemet yine Varşova üzerinde temerküz ediyor. Varşova müdafileri teslim olmaktan uzaktadırlar.

GARP Cephesine gelince, yine mahallî hareketler devam etmektedir. İki taraf arasında ciddi hareketlerin ancak mukaddemesi sayılacak hâdiseler vuku bulmakta ve tayyare faaliyetlerinden de bahs olunmaktadır.

Romanyada

RUMEN Başvekili Calinescu'nun Katli hâdisesi her tarafta nefret ve infiale karşılansmıştır. Bu hâdisenin, münhasıran Demir muhafızların eseri olduğu katıyetle anlaşılmıştır. Yeni Rumén hükümeti, memlekette sükûn ve asayiş idame için fevkalâde şiddetli tedbirler almış, bunları tatbika geçmiştir. Bu arada bir çok şüpheli kimseler tevkif olunmuş, bir çok binarlarda araştırmalar yapılmıştır. Romanyada, sükûnet hâkimdir.

müdafaaya azmetmiş bulunmaktadır. Bundan başka, İngiltere ve Fransa da, bu ihtimal için katı tedbirlerini simdiden almışlardır. Fransanın bütün cepheleri, başka başka vastalarla müdafaai için İngiltere'nin asker ve malzeme yardımı da gittikçe daha ziyade fazlalaşmaktadır.

Demek oluyor ki Hitler, hem şarka doğru ilerlemek, hem de garbe doğru geniş miyasta bir hareket yapmak için fena bir vaziyette bulunmaktadır.

Nihayet Avrupada ve Avrupa haricinde muhtelif bitaraf büyük memleketlerde, dip lomatik vaziyet, iyileşme yolundadır. Fakat bu noktada Fransa ve İngiltere, ketum davranmaktadır. Bir kere bunların inkışafı bittabi ağır olmaktadır. Sanien kuvvetlerin bugünkü muvazenesi, İngiltere ve Fransa, mütecavizin kendi kendisini mahkûm ettiği bir mevzi ve yıpratma hâline itimatla bakmak imkânlarını vermektedir.

askerlerinin garbe doğru ilerlemesi, Hitler Almanyası tarafından ezilmiş veyahut ezilmek tehdidi altında bulunmuş milletlerin panslavizm'ini uyandırmaktadır.

Sovyet nüfuzu altına girmiş bir cenubu şarki Avrupasından ve yahut rakip iki hürsün çarpışmasından doğacak bir Sovyet — Alman anlaşmazlığından bahsetmek için vakit henüz erkendir.

Bu vaziyette, Almanya, garbe doğru acaba dönmek mi? Eğer Almanya kendi fikirlerini, Alman genel kurmayının geçilmez mahiyetini bildiği majino hattına doğru sürer ise, bu taktiği, bir nevi intihar demek olacaktır. Eğer Majino'nun arkasına düşmek için Belçikanın ve İngiltere'nin karşı tayyare ve denizaltıları işleri teşkil için Holandanın bitarafıklarını ihlâl ederse, Almanyanın enternasyonal hukuka karşı yapacağı bu yeni sulkast te, müttefikleri gafil avlamıyacaktır. Bir kere Brüksel ve Lâhey'e, kendi bitarafıklarını

askerlerinin garbe doğru ilerlemesi, Hitler Almanyası tarafından ezilmiş veyahut ezilmek tehdidi altında bulunmuş milletlerin panslavizm'ini uyandırmaktadır.

Sovyet nüfuzu altına girmiş bir cenubu şarki Avrupasından ve yahut rakip iki hürsün çarpışmasından doğacak bir Sovyet — Alman anlaşmazlığından bahsetmek için vakit henüz erkendir.

Bu vaziyette, Almanya, garbe doğru acaba dönmek mi? Eğer Almanya kendi fikirlerini, Alman genel kurmayının geçilmez mahiyetini bildiği majino hattına doğru sürer ise, bu taktiği, bir nevi intihar demek olacaktır. Eğer Majino'nun arkasına düşmek için Belçikanın ve İngiltere'nin karşı tayyare ve denizaltıları işleri teşkil için Holandanın bitarafıklarını ihlâl ederse, Almanyanın enternasyonal hukuka karşı yapacağı bu yeni sulkast te, müttefikleri gafil avlamıyacaktır. Bir kere Brüksel ve Lâhey'e, kendi bitarafıklarını

AMERİKA
Sularında
DenizaltılarAmerika Donanması
Bunları Şiddetle
Takibe Başladı

Nevyork, 22 (Hususi) — Amerika cümhurreisi Mister Roosevelt, bugün iki yabancı tahtelbahirin Amerika suları civarında dolayışıklarını müşahade olunduğunu söylemiştir.

Mister Rooseveltin matbuat mümessillerine verdiği izahata göre bu tahtelbahirlerin biri büyük Okya - nusta Alaska cenubunda, biri de şimali Atlaside dolayışken görülmüştür. Bu tahtelbahirler takip olunmaktadır. Mister Roosevelt, "her milletin kara suları, menfaatleri kadar imtidat eder, nazariyesini tatbik sırasının hulûl ettiğinden bahsetmiş ve daha sonra tahtelbahirlerin kime ait olduğu hakkında sorulan bir suale cevaben alaylı bir cevap vermiş ve:

— Belkide İsviçreye aittir! demiştir, sonra daha şakacı bir lisanla:

— Belki de, demiştir, bu tahtelbahir Afganistan veya Bolivaya aittir!

Londra, 22 (Hususi) — Taymisin Meksika muhabiri de Karib denizinde bir Alman tahtelbahirinin görüldüğünü bildirmektedir.

Leh tahtelbahiri bulunamıyor

Baltıkta Rus ve Alman zırhlıları, kaçan Leh tahtelbahirini aramağa devam ediyorlar.

Verilen malûmata göre Tallinden kaçan tahtelbahirin kâfi derecede levazımı bulunmakta ve müteaddit torpiller taşımaktadır. Bu tahtelbahirin İsveçten Almanya'ya giden demir ihracatını tehdit etmesinden endişe ediliyor.

Diğertarafın "Rys" ve (Sep) isimlerinde iki Leh tahtelbahiri bir İsveç limanına iltica etmiştir. Bu gemilerden birinin 66 ve diğerrinin de 56 kişiden ibaret olan mürettebatı İsveç makamları tarafından tevkif edilmiştir. Tahtelbahirlerin silâhları alınmıştır.

Londra, 22 (A. A.) — Bir çok safı harp gemilerinin ve bilhassa Hood, Renown ve Repluse kruvazörlerinin batırılmış olduğuna dair olan haberler yalandır ve asıl ve esastan âridir. Bu teklizi yapan amirallik dairesi, ilâve ediyor:

Bremen vapurunun zaptedilmiş olduğuna dair olan şayiaların da asıl ve esası yoktur.

FELEK

Ayakları Karışan
Çocuklar

Yazan: B. FELEK

— Bana bak birader! Bu işin için den çıkılmaz oldu artık!

— Hangi işin?

— Şu cihan siyasetinin!

— Neden?

— Neden olsun efendim! Bir taraftan Rusya ile Almanya ademi tecavüz paktı imza etti. Öte taraftan Almanyanın müttefikleri Japonya ile Çin'de harbe devam ediyor. Ruslar Lehistanı işgal ettiler. "Lehistanı dokunanlar larp ederim" diyen İngilizlerle Fransa harp ilân etmiyor. Almanyanın dostu olan İtalya ise hergün daha yüksek bir sesle: "Ben bitarafım!" diye bağırıyor. Amerika cümhuriyeti muhariplere silâh satmamak yasağını "bitarafıya takviye için" kaldırıyor. İtalya Arnavutlukta askerlerini çekiyor. Yunanlılar da aynı harekette bulunuyor.

Romanyada Ruslarla müzakere yapılırken, nazi taraftarı Demir Muhafızları imha etmiş olan Başvekil Calinescu öldürüldü.

Almanlar Belçika hududuna 1800 tayyare toplarlarken Belçika ve Holanda bitarafıktan bahsediyor.

Ve bunların hepsinin üstünde İngiltere ve Fransa "Biz Hitleri yere sermeden harpten vaz geçmeyiz," diye bağırıyor.

— Pekâlâ! Bunda içinden çıkılmaz ne var?

— Nasıl ne var kardeşim! Bütün bu bitarafıkların ilân eden milletlerin hakiki vaziyetleri nedir? Ciddenden bitaraf mıdır, yoksa ekseri olduğu gibi işlerin gelişmesini beklemek için mi "bitarafız," diyorlar? Meselâ Belçika. Hududuna Alman kuvvetleri yığıldığını görürken nasıl bitaraf kalır?

Tahmin edildiği gibi vaziyetlerini düzeltmek ve Fransızları yandan vurmak için Almanlar Lüksemburg büyük dükalığını çiğnerlerse, İsviçre nasıl bitaraf durur?

Yine Almanlar Romanyayı tehdide mecbur olup Macaristanı zorladıkları zaman İtalya ve Rusya nasıl buna göz yumarlar?

Baltık devletlerinin hâli de malûm. Bunu gören bazı İskandinav milletlerinin vaziyetleri ne olacak?

İşte içinden çıkılmaz noktalar bunlardır.

Acaba kim bitaraf kılacak, kim kalmıyacak? Bunu nasıl anlamalı?

— Dinle! Madem ki politika ile uğraşmaya başladın. Bari Nasrettin hocası fıkralarını sıkça sıkça oku da, sana ders olsun.

— Ne münasebet?

— Onun fıkralarının her birinde dehşetli felsefe vardır. Dinle beni. Bir gün hocası bir takım çocukların dere kenarında birbirleriyle çekiştiklerini görmüş:

— Ne kavga ediyorsunuz, çocuklar? Diye sormuş.

— Ayaklarımızı suya soktuk. Şimdi hangisi hangimizin ayağı olduğunu ayıramıyoruz. Onun için çekişiyoruz. Cevabını vermişler. Hoca:

— Ben size onu hallediverim. demiş ve elindeki değnek bir iki ta ne vurunca canı acıyan ayağını çekmiş, herkesin ayağı meydana çıkmış.

— Ha! Demek sudaki ayaklar kimin olduğu, yani herkesin vaziyeti belli olmak için değnek yemek lâzım?

— Lâzım değil! Lâzım değil ama yere canı yanar, vaziyetini açığa vurur.

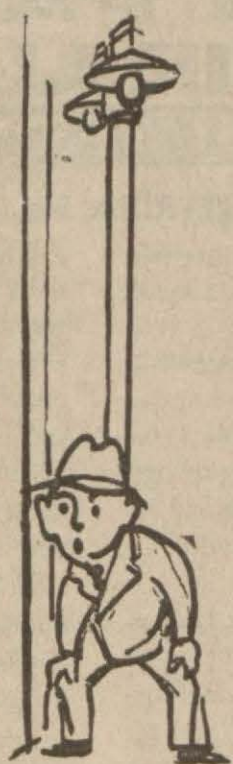
Anladın mı bizim köylü?

Maverayı Erdün

Kralının Oğlu

Stajını Bitirdi

Ankara, 22 (A. A.) — Reiscümhurumuzun fahri yaveri olarak ordumuzda stajını ikmal etmekte bulunan Maverayı Erdün emiri hazretlerinin mahdumu Emir Nayif stajını bitirmiş olduğu cihetle refakatinde yaverleri olduğu halde bu akşam Toros ekspresile memleketine müteveccihen hareket etmiş ve istasyonda merasimle uğurlanmıştır.

Bir Sahil Köyü Battı

Zelzele Sahasında 4000 Kişi Açıktadır

(Başı 1 incide)

ramanlar mahallesinde Meydan sokağında 7 numaralı evin duvarı yıkılmış, polis memuru Kâzım enkaz altın da kalarak ağırca yaralanmış, hasta-haneyeye kaldırılmıştır. Aynı odada yatı iki çocuk tesadüf eseri olarak anneleri ile beraber kurtulmuşlardır.

Alsancak, Güzelyalı, semtlerinde ve yukarı mahallelerde bir çok evlerin duvarları çatlamıştır. Hisar camii ile Kestane pazarındaki şadır -vanlı caminin kubbeleri ve sıvaları dökülmüş, hükümet konağında bütün dairelerin duvarlarında çatlaklıklar olmuştur.

Karataştta Ahmet isminde bir ihtiyarın korkundan dili tutulmuştur.

Dikili Zelzele Merkezi

Zelzele merkezinin Dikili ve havali olduğu tahmin edilmektedir. En büyük tahribat ta buradadır. Resmî makamların raporlarına göre, Dikili merkezinde 25 ölü vardır. Maa-fahif enkaz altından hâlâ ceset çıkarılmaktadır. Saat 19,30 da Dikili-den bir yaralı getiren bir komyon şoförünün söylediğine göre Dikiliden saat 16 da hareket ederken, alâkâ-darlar 150 den fazla ceset çıkarılabileceğünü ifade etmişlerdir. Yine bu şoförün ifadesine göre yaralılar da pek çoktur ve araştırmalar devam etmek tedir. Yaralılar. kısmen İzmir sevk olunmaktadır. Dikili kazasında sağlam olarak sadece Tepede yeni yapı-tılan 35 göçmen evi ile sahildeki Fenercinin evi ve yeni yapılan hükümet binasının bir kısmı kalabilmiştir. Kaza dahilindeki 250 ev ta-mamen yıkılmış, 200 ev de tamamen deneyecek kadar hasara uğramıştır. Diğer yıkılan binalar arasında 28 depo, bir fabrika, dört otel, bir han, bir cami, 7 lokanta, 6 gazino, 45 dükkân, hükümet binasının yarısı, iskân, polis, gümrük muhafaza daireleri, gümrük binası, elektrik santrali, sıhhiye, inhisarlar, hususi muhasebe binaları, jandarma, posta ve telgraf daireleri, bir mektep, parti, halkevi binaları ve sinema vardır.

Bugün, öğleden sonra saat 12,30 da ikinci defa vukua gelen şiddetli zelzele harap olup ta yıkılmıyan binaları yerlere sermiş ve faciayı tamamlamıştır.

Sular Fıskırıyor

Yazbolu denilen mahallede yerden sıcak sular fışkırmakta, iskele yolunda toprak çatlaklıkları görülmektedir. Facia mahallinde askeri kuvvetler ve vilâyetin sevkettiği ameleler durmadan çalışmakta, enkaz altından ölü ve yaralı çıkarmaktadır. Sahil oteli birdenbire çöktüğü için ne otel sahibi, ne de müşteriler kurtarılabildiler. O v a ile D i k i l i arasında ki Kabakum köyünde de hemen hemen ev kalmamış gibidir. Buradan 13 ölü, 3 hafif ve 4 ağır yaralı çıkarılmıştır.

Dikiliye 30 kilometre mesafede bulunan bir sahil köyü de tamamen batmıştır.

Ayrıldık. O, evine gitti. Ben hükümet konağına geldim. Dalgındım, boyuna düşünüyordum. Emirber polis memuru o arada içeri girdi. Emir Paşa ile eşraftan birkaç zatın beni görmek istediklerini söyledi. "Gelsinler," dedim. Bunlar beş altı kişilik bir heyet halinde idi. Kendilerine rehberlik ettiği anlaşılan Emir Paşa garip bir heyecanla söze başladı:

— Paşa hazretleri, dedi. Sivas, Fransızların işgal edeceklerini haber aldık. Zatı âlinizin böyle bir felâketi önlemek için neler düşündüğünüzü bilmiyosak ta sabık mebus Rasim Beyle müşavere ve müzakere halinde bulunduğunuzu duyduk. Halbuki, Sivas, sade Rasim Beyden ibaret değildir. Biz de Sivaslıyız. Memleketimizin mukadderatı ile alakadarsız. Onun için şehir halkı namına, hattâ vilâyet halkı namına zatı âlinizden soruyoruz: Sivasın işgali için Fransızlar tarafından teşebbüse girişildiği, zatı âlinize resmi tebligat yapıldığı doğru mudur? Doğru ise bu mühim haber neden Sivas halkından ve onu hakkıyla temsil edebilecek kimselerden saklanıyor da Yalnız Rasim Beyle görüşülüyor?

İtiraf ederim ki, bu sual, Erzurumla yaptığım muhabereden önce bana tevcih edilmemiş olsaydı, makul ve mantıklı bir cevap bulmakta çok güçlük çekecektim, hayli sıkılacaktım. Lâkin - tam bir kalb inşirahı hasil edememiş, mustafa Kemal Paşanın her hangi bir işgal teşebbüsünde neler yapacağını kavrayamamış ve hele İstanbul tazyikinden duya geldiğim İstanbul henüz giderememiş olmağıma rağmen -

Ölenler ve yaralananlar tesbit edilememiştir. Kabakum köyü civarından geçenler bu arazide derinden gelen sesler işitildiğini söylemektedirler. Dikiliye 11 kilometre mesafede bulunan Yediköyde binalar ekseriyet itibarıyla yıkılmıştır.

İmdat Heyetleri

Facia haberi bütün telgraf ve telefon hatlarını bozduğu için şehrimiz de ancak sabahleyin saat 6,30 da işitilmiştir.

Dikili belediye reis ve muavini otomobille Bergamaya gelmiş, kaymakamlık vasıtasıyla vaziyeti belediye bildirmiştir.

Bergamada da on kadar ev yıkılmış, üç kişi enkaz altında kalmıştır. Dikili - Bergama arasındaki şose de bir çoban ölü olarak bulunmuştur. Ovacık köyünde iki ölü, iki yaralı, Kazık bağlarında bir ölü vardır. Dikili kaymakamı Abdurrahman ile refikası ve kızı yaralı olarak enkaz altından çıkarılmışlardır. Dikili polis komiseri Avni Subaşı, gümrük muhafaza başcauğu Mehmet, otel sahibi Fahri, meclisi umumî azası Necatinin kayın biraderi ile kızı Münteha ve iki çocukları, refikası, kahveci Kemal, karısı, çocuğu ölenler arasındadır.

Buraya gelen Dikili yaralılarının anlattıklarına göre, facia etrafında çok acıklı sahneler olmuştur. Bir baba zelzele esnasında karısını ve dört yaşındaki çocuğunu pencreden çıkarmış, kendisi de sokağa atlayacağı sırada çöken evinin altında kalmıştır.

Yaralılarından şunların isimleri tesbit edilmiştir:

Ali oğlu Celâlettin, Hüseyin oğlu Nafiz, Hasan oğlu Tahir, Hüseyin oğlu Mustafa, Halil oğlu Demir, Mülayim oğlu Nazif, Selim oğlu Rahim, Nazif kızı - Hediye Rifki, Ahmet kızı Rifkiye, Hüseyin kızı Dikili e-besi Makbule, Yakup kızı Hatice, Murat kızı Hatice, Zehra kızı Aysa ve Mehmet oğlu Muzaffer.

İzmir valisi Ethem sabahleyin felâketi haber alınca sıhhat ve emniyet müdürleriyle beraber derhal Dikiliye gitmiştir. İlk olarak 9 çadır, ve bir miktar nafıa amelesi sevkedilmiştir. Memleket hastahanesinden iki operatör yaralıların felâket mahallinde tedavilerine gitmişlerdir. Kızılay kamyonlarla yiyecek ve giyecek göndermiştir. Son nüfus tahririnde 3410 nüfus tesbit edilen Dikilide bütün halk açıktadır. Akşam üzeri 19 çadır daha sevk edilmiştir. Hasta ve yaralılar bu çadırlara alınmış ve bir kısmı da yıkılmıyan muhacir evlerine verilmiştir. Civardaki askeri kuvvetler enkaz altındaki araştırmalara yardımcı bulunmuşlardır.

Yaralıları Anlatıyor:

Memleket hastahanesine getirilen yaralılarından bazıları ile konuştum. Bunlardan ebe Makbule diyor ki:

— Uyukda idim. Oğlum Ferit ve kızım Ferdane ile bir odada yatıyorduk. Mithiş bir sarsıntı ile uyandık. Yer altından korkunç sesler geliyordu. Binaların yıkıldığını anladım. Bu arada feryatlar yükseli-

yor, kadın, çocuk, çocuk birbirlerini arıyorlardı. Bir aralık ayakların altındaki zemin kaydı. Ben yaralandım. Çocuklarım kurtuldular. Evimizin karşısındaki kahveci Kemal ve karısının ve 6 aylık çocuklarının enkaz altında kaldıklarını iyice biliyorum. Öyle sanıyorum ki, zelzeleden ölenler tahminin fevkindedir...

Yaralıların Emin de:

— Çok ıstırap çekiyorum, bereket versin ki, çocuk çocuğum kurtulsun, demektir.

Kızılay merkezinden telgrafla 500 çadır istenmiştir. Teberrular başlamış, ilk olarak bugün 500 lira toplanmıştır. Gece Dikiliden dönen parti reisi Atıf beyanatında felâketin çok geniş olduğunu, Dikilide 3500, 4000 kişinin açığa kaldığını, şimdiye kadar 50 ceset çıkarıldığını, bir kısmının defnedildiğini, ağır yaralıların İzmir'e gönderildiğini, enkaz altında daha bir çok cesetten bahsolunduğunu, söylemiştir.

Felâketzedeler için her türlü iase tedbirleri alınmıştır. Dikili sahil oteli birdenbire çöktüğünden 9 kişi ölmüştür.

Ayvalıkta şiddetli zelzele olmuş, 3 bina yıkılmıştır, telefât yoktur.

Şehirde dolaşan bir sayıya göre, zelzele esnasında Burnuvadan Kadifekaleye doğru uzayan bir ziya huzmesi görülmüş ve bu bir kaç saniye devam etmiştir.

Vali ve diğer heyetler şehrimize dönmüşlerdir.

Manisa ve Bursada

Manisa, 22 (TAN) — Dün gece (evvelki gece) saat 2,30 da şehrimizde şarktan garba doğru şiddetli bir zelzele hissedilmiştir. Halk yataklarından sokaklara fırlamıştır. Zayıf yoktur.

Bursa, 22 (TAN) — Dün gece (evvelki gece) saat 2,30 da fasillalı suret te üç hafif zelzele olmuştur.

Dahiliye Vekilinin

Gazetemize Beyanâtı

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Faik Öztrak, zelzele felâketini haber alır almaz derhal telefonla İzmir valisini ve Bergama kaymakamını telefonla bularak icap eden tahkikatı yaptım. Lâzım gelen tedbirler hakkında direktifler verdim. Felâket esnasında gerek İzmir valisinin, gerekse Bergama kaymakamının göstermiş oldukları çalışmaları memnuniyetle karşıladım. Zelzele bilânço-su hakkında malûmat edindikten sonra telefonla Ankara ile de muhabere ederek yardım için icap eden emirleri verdim.

Zelzele gece saat 2,35 te olmuştur. Sarsıntı çok şiddetli olmakla beraber zarar ve ziyan o kadar ehemmiyetli değildir. Hele Bergamada nü-

fus ziyatı hiç yoktur. Yalnız bu kaza merkezinde bazı binalar tamamen, bazı binalar da kısmen harap olmuştur. Bergamanın Kazıkbağları mevkiinde ise bir ölü, Hacı Rıza çiftliğinde iki ölü vardır. Felâket, Dikili kazasında daha şiddetli hissedilmiştir. Bu kaza merkezinde 24 ölü, 13 ağır, 50 hafif olmak üzere 63 yaralı, Kabakum köyünde 13 ölü, 3 ağır, 4 hafif olmak üzere 7 yaralı vardır.

Ölüler yanında bir polis komiseri, bir gedikli başcauğu, bir de muallim vardır. Hafif yaralıları arasında ailesi beraber Dikili kaymakamı, hükümet tabibi, belediye kabilesi, zi-raat memuru, inhisarlar müfettişi de mevcuttur. Dikili merkez kazasında 4, Kabakum köyünde 5 hayvan enkaz altında kalarak telef olmuştur. He-men felâketin vukuunu müteakip alınan tertibatla enkaz altında kalanların kurtarılmasına başlanmış, bu ameliye sabaha kadar devam etmiştir.

BUGÜN MELEK Sinemasında

Yalancılar Şahi

FREDERIC MARCH - CAROLE LOMBARD

Emsalsiz derecede gülünç sahneler, renkli ve fransızca sözlü şaheser. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilatlı matinelere.

BUGÜN: LÂLE:

Dört büyük artistin yarattığı senenin en müstesna filimlerinden birini gösteriyor.

DAMGALI KADINLAR

Yüzlerce güzeli müzik ve dans içinde solduran gizli barlar... Temiz ruhları öldüren namus hırsızları... Lüks ve ihtişam içinde sukut eden genç kızların feci hayatını anlatan hayat dramı.

İlaveten: Paktların akdini, pasif korunma usullerini, seferberlik ve harp faaliyeti gösteren son Metro Jurnalı ve renkli Miki. Bugün halk matinelere saat 1 ve 2,30 da

SAMİMİ ANLAŞMA

İngiliz - Fransız itilfı

Oynayanlar:

CABİ MORLAY - VİCTOR FRANÇEN

Bugün SAKARYA Sinemasında

FLORENCE RICE ve ROBERT YOUNG

DENİZ ZABİT NAMZETLERİ

Fransızca sözlü filminde

2 güzel filmden mürekkep fevkalâde program

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinelere

PETER LORRE

Mr. MOTTO

KATİLLER KLÜBÜNDE

Fransızca sözlü filminde

2 güzel filmden mürekkep fevkalâde program

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinelere

TAKSİM SİNEMASI

En büyük muvaffakiyet ve muzafferiyet programı

Dün irasesine başlanan ve bilâ istisna herkes tarafından takdirle beğenilen

ÜMİD ŞARKISI (Neşidei Emel)

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı Müstesna mevzuu aşk ve heyecan filminde Şarkın yegâne ses kraliçesi Bülbüller bülbüti

ÜMMÜ GÜLSÜM'ün

Kıvrak, lâhuti ve ilâhi sesi Taksim Sinemasının vâsi salonunu çnlattı.

Bugün 1 ve 2.30 da tenzilatlı halk matinelere. Seanslar: 1 - 2.30 - 4.30 - 6 ve 9 da

Geri dönmek ve yer bulmak için loca ve hususî mevkileri evelden aldırınız.

Telefon: 43197

AÇIK TEŞEKKÜR

Kısa bir hastalığı müteakip genç yaşında ölümlü ile bilizleri telâfi kabul etmez emellere boğan İstanbul Kız Lisesi öğretmenlerinden Feride Aral'ın gerek cenazesine gelmek ve gerekse tahriri ve şifahi müracaatlarla elemelerimize iştirak eden kıymetli arkadaşlarıyla dost ve akrabalarımıza ayrı ayrı cevap vermeye teessürümüz mâni olduğundan gazeteniz vasıtasıyla kendilerini anelen teşekkür ederiz.

Pederi Hilmi Aral, Valdesi ve Hemşiresi

Bir Öğretmen Aranıyor

Kartal Askerlik Şubesinde: Kartal askerlik şubesinde 929 senesi Ankarada öğretmen bulunan Kartalın Samandıra köyünden 325 doğumlu Mehmet oğ. Bilâlin bulunduğu yerli bilienlerin derhal sübeye haber vermeleri rica olunur.

REŞİT PAŞANIN HATIRALARI.

TEFRİKA No. 29

şimdi içimde müphem bir ümit vardı. İşte o ümmitten cesaret alarak Sivas halkının vekâletnamesiz vekili Emir Paşaya yüksek bir sesle cevap verdim:

— Fransızlar şuurlu bir millettir. Başaramıyacakları işe el vurmazlar.

Emir Paşa, şaşalamakla beraber, ısrar etti.

— Sivas işgal meselesinin koca Fransız devleti için başarılmaz bir iş olduğu nereden malûm?

— Hır hamiyetli Türk bu kanatte olsa gerektir.

— Lütfen açık söyleyiniz Paşa Hazretleri.

— Sözümler, paşa hazretleri. Yalnız izah edeyim; Vatanımı seven her Türk elde kalmış olan yurt parçalarını kanile, canile müdafaaya azmetmiştir. Sivas ta o cümledendir. Her istilâ ve işgal teşebbüsüne karşı müdafaâ olunacaktır. Fransızlar, bu hakikati kavramış olduklarından yeni bir mace-ra ardına düşmezler, arslan ağzından lokma kapmıya kalkışmazlar.

Düşünerek değil, tesadüfen Emir Paşayı sustura-

cak bir lisan kullanmıştım. Bunu sözümü bitirdikten, daha doğrusu onun ezilip bütüldüğünü gördükten sonra anladım. Evvelce de bir münasebet düşürerek söylemişim. Emir Paşa Çerkeşti, ömrünün her devresinde de Çerkes kalmıştı. Ben, Mustafa Kemal Paşadan aldığım teminatın şuurunda uyandırdığı heyecanın tesiri altında Sivasın her işgal teşebbüsüne karşı müdafaâ olunacağını söylerken: "Vatanımı seven her Türk", tabirini kullanmıştım. Zeki oir adam olan Emir Paşa, benim pek tabii olarak kullandığım bu sözden kendisinin Çerkesliğine telmihte bulunduğumu ve "Türklerle ait işlere karışma", demek istediğini mutlaka tevehhüm ettiğinden renkten renge giriyor, şaşkın şaşkın yutkunuyordu. Yanında bulunanlar ise Sivaslı olduklarından benim sözümün teheyyük etmişlerdi, "evet paşa hazretleri, hepimiz ölmeye hazırız, demiye başlamışlardı.

Hemen ilâve edeyim ki, bütün idari ve siyasi hayatında bir unsurun diğer unsur ile mukayesesine

kalkışmak gafletini ihtiyar etmemiştim. Aldığım terbiye, kabul ettiğim siyaset - hattâ Müareke devrinin başında - Osmanlı camiasını sarsından korumak temeline istinat ediyordu. Onun için şu veya bu milliyete mensup Osmanlılardan bir şahsın, yahut bir zümrenin Osmanlılık idealine zid düşünceler takip etmesini ihnet saymıya alışkındım. Bununla beraber Adıyatık kıyılarından Basra sahillerine kadar uzayan Osmanlı ülkesinde müslim veya gayri müslim her unsurun necip Türk milletine karşı - tamamiye nâreva, tamamiye nâseza olarak - bاین duygular ve bاین düşünceler beslediğini biliyordum. Emir Paşa, şiphe yol: ki, bu takımdan değildi. Zeki, nem de çok zeki bir adam olduğu için Türklük ve Türkler aleyhinde çıkça zebandirazlık (dil uzatıcılık) yapmazdı, yapamazdı. Lâkin kendi milliyetine son derece bağlı idi, bu bağlılıkla, fırsat düştükçe iftihar ederdi.

İşte Sivasın Fransızlar tarafından işgali ihtimaline karşı bir halk mümessili sıfatını takınarak yanına gelmiş muhaveremizin daha başında afallayıp kalması da bu yüzdendi. Yani Çerkeslikle müftechir oluşunun benim tarafımdan bilindiğini düşünmesinden ve Türk hamasetine, Türk hamiyetine istinat edilecek bir davada kendi gibilere söz söylemek düşmieceğini işaret ettiğime zahip olmasındandı.

(Devamı var)

23 Eylül 1939

T A N

ABONE BEDELİ

Türkiye	Enebl
1400 Kr. 1 Sene	2800 Kr.
750 " 3 Ay	1500 "
400 " 3 Ay	800 "
150 " 1 Ay	300 "

Milletlerarası posta ittifadına dahil olunan memleketler için abone bedeli müddet sırasıyla 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşin. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Türkiye Muazzam Bir Kütle Tarafından Sigortalıdır

Yazan: Naci SADULLAH

Hâdiseleri samimi, devamlı, derin bir dikkat ve alâka ile takip edenler, ve tecrübeli Türk devletinin güttüğü basiretli siyasetin ne kadar şümüllü bir görüş mahsulü olduğunu sezibilenler biliyorlar, kavrayıyorlar ki, bugün, şarki Avrupayı barut ve benzin kokan ateşle tutuşturarak korkunç yangın, çatallı alevlerini, bu vatanın başına kadar asla savuramayacaktır. Türk vatani bu yangına karşı, 18 milyon Türkten, 170 milyon Kızıl Rustan, 45 milyon İngilizden, 42 milyon Fransızdan, ve bunları takip eden daha milyonlarca insandan müteşekkil muazzam bir kütle tarafından sigorta edilmiş bulunmaktadır. Ferasetli vatan daşlar, Türk devletinin, Türk milletini bu ölçüsüz mazhariyete nasıl kavuşturabildiğini kestirmekte zorluk çekmezler.

Olgun Türk diplomatlarının derin basiretine, coğrafi, siyasi şartların, ve talimimizi gittikçe parlatacak seyreden hâdiselerin de yardımı, bizi bu mesut neticeye kavuşturmuş bulunmaktadır. Hele Almanyanın şark davasına veda etmek mecburiyetinde kalışından sonra, rahat ve geniş bir soluk alabilmek için, dünyanın tuttuğu istikamete bakmak kâfidir:

Türkiye artık bu yolun üzerinde değildir. Ve delirmeyen hiç bir ihtiras, Türkiye'den yol isteyen davalar peşinde koşarak çıkmaza saplanmak istemez.

Vâkıa bugün, bütün bunlar, bütün vatandaşlara malûm olan aşikâr hakikatlerdir. Ve bu mesut hakikatin bu vatanda yaşayan herkes tarafından kavranılmış bulunduğunu anlamak için, vatandaşların, hiç bir endişe çizgisizle kırmışların yüzlerini bakmak kâfidir. Türkiye, kopmuş bulunan harbin bütün zararlarına hudutlarını sınıksı kapatmış olan memleketler: Gönüllerimizdeki bütün endişe mikropplarının ölüşi, bu na inanmış bulunmamızdan geliyor.

Fakat buna rağmen, radyo makinelere başında sabahlayan vatandaşların sayısı büyük bir yekûn tutuyor.

Gece yarısı İstanbul şehrindeki binâlardan bir çoklarının kapıları önünde pijamalı, gecelikli vatandaşlar gazete bekliyorlar. Ve fırsattan istifade piyasaya atılan bazı gazete yavruları bile, has undan yapılmış taze ekmek gibi kapışılıyor.

Kahveler, tramvaylar, gazinolar, lokantalar hâlâ, muharebe dedikoduları ile dolu, ve uzaklarda kopan kıyametten, her vatandaşın dimağına sıçrayan kıvılcım bir türlü sönüyor. Bütün bunların arkasından gelecek bir:

— Niçin?, sualine verilecek cevap, hepimize, derin bir iftihar duyurabilecek mahiyettedir Zira bu alâkanın harp tehlikesinden çok uzak kaldığımızı katıyetle inanmış bulunduğumuz bir sırada dahi olanca derinliği ile devam etmesi, Türk milletinin, şarki Avrupayı saran ateşle hobbini bir endişe ile bakmadığını gösteren en asil delildir.

Kendisini muharebe tehlikesine çok yakın hisseden bir milletin, cephe haberlerine karşı sonsuz bir alâka göstermesi çok tabiidir.

Fakat bu alâka, milli de olsa, hobbince bir endişenin mahsulüdür. Halbuki Türk milletinin, aynı endişeyi duymadan aynı alâkayı göstermesi, yaradılıştaki azaletinden zametli tezahürlerinden biridir. Zira...

HİTLERİN ŞARKA YÜRÜYÜŞÜ

Demir Muhafızlar ve Diğer Nazi Teşekkülleri Romanya İçinde Nasıl Çalışıyorlardı ?

YAZAN:

S. Glovnyon Jones

Demir Muhafızların iki yıl önce öldürülen lideri Kodreanu, teşkilât feshedilmeden önce Demir Muhafızları teftiş ederken

(4)
“1937 ye kadar üç sene zarfında Romanyada naziler tarafından milyonlarca ley sarfedildi. Yüzlerce gazete tesis ettiler. Tethişçi teşkilâtları silâhla teçhiz ettiler. Almanyadan yalnız altın değil, makineli tüfek ve el bombası beraber geldi. Almanya artık bekleyemez. Bizim petrollerimize ihtiyacı var...”
Milli Köylü Partisinin İkinci Reisi Dr. Lupu

(Cenova matbuatına verdiği rapordan)

Romanya nazilerin cenubu şarkıye yürüyüşlerinde bir köprüdür. Eğer naziler Romanyayı kendi taraflarına kazanırlarsa Sovyet Rusya'yı Avrupa siyasetinden tecrit etmek emellerine kavuşmuş olacaktı. Eğer Romanya, Fransa - Rus anlaşmasına temayül ederse Drang nach Osten büyük bir darbe yemiş olacaktır. Bunun önüne geçmek için Romanyayı kazanmak lâzımdır.

Titulescu Hariciye Vekili bulunduğunda müddetçe Almanya bu siyasetini yürütmeyi. Titulescu Romanyanın ananevi harici siyasetini takip ediyor, mutlak bir sulh, şartsız, kayıtsız Milletler Cemiyetine bağlılık, Fransa ve diğer sulh taraftarı, milletlerle iştirak davasını güdüyordu. Bu siyaset Balkan anlaşması, Küçük antant politikası ve Romanyanın Sovyetlere yaklaşması şekilleriyle kuvvetleniyordu.

Romanyada Titulescu faşizmin baş düşmanı idi. Romanyada nazizm taraftarları Titulescu'nun Litvinof ile teşriki mesai edişine kızıyorlardı. Kralın etrafına toplanan bu nazi taraftarlarının ve Almanyanın tazyiki ile Titulescu düştü, onunla beraber kâtipi Savel Radulescu ve siyasi taraftarları da sefirleri de düştüler. Bu, nazist Almanya ve Romanyadaki sağlar için büyük bir muvaffakiyetti. Titulescu'yu düşürmek için Almanların çevirdiği entrika şu idi:

Kral Karol ve Başvekil Tatarescu, Titulescu'nun çekilmesine karar vermezden üç gün evvel Romanyadaki nazizm lideri M. Octavio Goga Berlin'den Bükreşe döndü. Döner dönmöz Kral tarafından kabul edildi. Goga, Her Hitler, Hess, Goering, Goebbels, Neurath, Ribentrop, Schacht, Darré ve Rosenberg ile görüşmeler yapmıştı. Bu görüşmelerden sonra Kral Karola bir mesaj getirmişti. Goga bu mesajla beraber Titulescu hakkında Gestaponun bir dosyasını da

ra hudutlarının selâmetinden emin bulunan Türk milletinin alâkası, Milli bir endişeden ziyade, beşeri bir rikkatten doğuyor: Ve bugün, Türk milletini, kendisini değil, başkalarını yıpratın, kendisini değil, başkalarını ürküten felâketlerin azabını duyuyor.

Biz, İspanyaya karşı, Habesistan'a karşı, Çekoslovakya'ya karşı, Çine karşı, Avusturyaya karşı, Polonyaya karşı, yani ezilen bütün zayıflara, ve ezilen bütün insanlara karşı aynı alâkayı göstermiş, aynı merhameti duymuşuk. Hiç bir menfaat beklemeden bu alâkayı gösteren, hiç bir minnet beklemeden bu merhameti duyan, ve her mazlûmun ıstırbına kalbine yer veren bu millet, kanlı dünya haritasının ortasında, şerefinden gittikçe kaybeden insanlığın lekeleyemediği bir asalet âbidesi gibi duruyor: Bununla iftihar duymakta hayli haklıyız: Zira elimizde yirminci asrın silâhlarını, ve içimizde birinci asrın yüreğini taşıyoruz!

beraber getirdi. Himmler'in gönderdiği bu dosyada Titulescu'nun diğer milletlerle yaptığı konuşmalara ait casusların verdiği raporları getirmişti. Bu raporlar, Titulescu'nun yalnız Romanya menfaatlere muhalif hareket ettiğini değil, Kralın da kredisini haricte kırma çalıştığını gösteriyordu. Kral bu raporları okuduktan sonra Titulescu'yu azle karar verdi.

Titulescu çekildikten sonra Almanya için Romanyada çalışma sahası açılmıştı. Romanyanın mali kontrolü, liberal ve Frangofil Bratiano'nun elinde idi. Büyük Resista ve Banca Romanescu mühimmat fabrikalarını o kontrol ediyordu. Bratiano Almanların iktisadi dühulüne kuvvetle muhalefet ediyordu. Naziler, onun nüfuzunu kırmak için şiddetli bir mücadeleye giriştiler. Daimi müsavirlerden Avarescu, Vaida - Voyvod, Argetoianu, Manolescu yalnız Almanya'ya doğru bir cephe değişikliğine değil, kendilerinin de alâkadar olmaları Alman sermayedar teşebbüslerinin Almanya'da kurulmasına taraftar oldular. Üç bin ajan ile Alman Soya - Bean kumpanyası teşekkül etti, Romanyada nazi propagandasını yapmak için müthiş paralar sarfetti. Almanya, Romanyanın kimyevi ithalatının imtiyazını üzerine aldı. Hububat ticaretine el uzattı, daha bir çok sanayi ile beraber gaz kuyularını da eline geçirdi

Almanyanın Romanyadaki faaliyetleri Deutsche Dresdener bankasının Bükreşte açtığı Grupul Bancar bankası tarafından teşkilâtlandırıldı. Grupul Bancarın müdürü C. Argetoianu büyük nüfuz sahibi idi. Doktor Schacht'in muvaffakiyetle, Almanların Rumen gazlarını satın alma faaliyeti 260 bin tondan 1934, 1935, 1936 da 670 bin tona çıktı. Almanya Romanyaya 18 milyon R. M. borçlandı.

Bütün bu gayretler sayesinde liberal hükûmeti düşürdükten sonra Mareşal Avarescu'nun idaresinde nazist hükûmetini kurdular. Fransa bu vaziyet karşısında Balkanlardaki bütün kuvvetlerini seferber etti. Liberalleri, zaranistleri muhalefete sevketti.

Almanyanın Romanyadaki faaliyetleri Transilvanyadaki Alman ekalliyetleri tarafından himaye gördü. Almanlar 1933 de bu ekalliyetler arasında milli Erneuerungsbewegung der Deut-

schen (N. E. D. R.) teşkilâtını kurdular. Bu teşkilât tamamiyle Almanyadaki Nazi fırkasının programını takip ediyordu. Bundan başka Romanyalılardan müteşekkil Yıldırım teşkilâtını kurdular. Bu teşkilâtın reisi Dr. Fabricius'tu.

N. E. D. R. 1933 nihayetine, Başvekilin ve Fransa taraftarları Duca'nın Sinaya istasyonunda Yıldırım gruplarının lideri Nicholas Constantinescu'nun öldürülmesine kadar faaliyetine devam etti. Bu cinayet etrafında yapılan tahkikat Yıldırım gruplarının N. E. D. R. teşkilâtına bağlı olduğunu meydana çıkardı. Naziler ve tethişçiler gizli çalışıyorlardı. Nazilerin bu Yıldırım grupları teşkilâtı 1934 te tamamiyle feshedildi.

Almanya'da Volkischer Beobachter gazetesi derhal tehdide başladı: “Romanya hükûmeti bu nefret ettiği nazi teşkilâtlarını feshetmekle hata ediyor. Öyle bir zaman gelecek ki, bugünkü hükûmet erkânının hepsi, yerlerini bu feshettikleri teşkilâtların adamlarına terk edeceklerdir...”

Bu teşkilâtlar feshedildikten sonra, naziler Romanyada daha iki teşkilât kurdular. Bunlardan biri Alman Halk Sualian teşkilâtı, diğeri de Romanyalı Halk Fırkası idi. Bu ikincisi ilk kongresini 1935 te Bled'de akdetti. 6000 azası olan bu teşkilât Romanyada Yahudi aleyhtarı hareketlere başlamayı ve Romanya ile Fransa arasındaki anlaşmayı bozmayı kararlaştırdı. Romanya parlamentosundaki nazi mümessilleri Alman mümessili gibi konuşmaya başladılar. Bu teşkilâtın reisi Romanyanın Henlein'i Hans Roth parlamentoda: “Romanya hükûmeti, buradaki Alman ekalliyetinin iki memleketi birleştirmek için bir köprü olduğunu unutmamalıdır”, diyecek kadar iletiriyi gitti

Alman nazileri bir çok Romanyalıları da aralarına aldılar. Profesör Guza'nın faşist meclisi, Yahudi aleyhtarlığına başladı. Nazist Köylü Fırkasının reisi Goga ve eski Başvekil Vaida - Voyvod ta bunlar arasında idiler. Bunlar Hitlerin meşhur “psikolojik tecavüz”, siyasetini takip ediyorlardı. Şıarları da şuydu: “Hitler bizim komünizme karşı hamimizdir...”, Romanyada Nazi fırkası Başvekil Tatarescu'nun kardeşi Stefan Tatarescu tarafından teşkil edildi. Fırka Yahudi düşmanlığını birinci prensip olarak ilân etti.

1935 te bu dağınık teşkilâtları birleştirmeye teşebbüs ettiler. Fakat Goga ile Guza (Bükreşte Goza ve Goga ismiyle anılırlar) bu hususta anlaşamadılar. Bu Rumen teşkilâtlarına doğrudan doğruya Volkischer Beobachter gazetesinin muhabiri Her Weber para veriyordu. Bunlar 1936 da Dimineatza gazetesinin başmuhabirleri Doktor Blumenfeld'di öldürtüler. Dimineatza gazetesi “Mavi evin”, nazilerin merkezi olduğunu ilân etmişti.

Romanyada dehşet saçan en büyük teşkilât 1933 te Bükreşte gizli teşekkül eden Demir Muhafızlar teşkilâtıdır. Bu teşkilât, Yahudi düşmanı olduğu gibi demokrasi düşmanıdır. Gayesi Romanya ile Fransız anlaşmasını bozmak, ve Almanyanın Romanyada bir nazi hükûmeti kurmasına yardım etmektir. Kullandığı usul adam öldürmektir. Demir Muhafızlar teşkilâtının lideri Zelea Codreanu'stu. 1923 te Yahudi aleyhtarı bir nümayişe muhalefet eden polis komiserini öldürmekle meşhurdur. Etrafına bir takım gençleri toplayarak ölüm taburları teşkil etti.

1933 te liberal Başvekil Duca bu teşkilâtı dağıttı. Fakat bu hayatına mal oldu. Katili Constantinescu, Codreanu'nun muavini idi. Demir Muhafızların kuvveti 1936 da anlaşıldı. 1936 temmuzunda bu teşkilâtın 16 azası apandisit ameliyatı yaptırmak üzere girdiği hastanede Michel Stelescu'yu öldürdüler. Stelescu önce Demir Muhafızların lideri idi, sonraları “Rumen Ehli Salibi”, teşkilâtını kurmak için aralarından ayrıldı. Bu sebeple kara listeye girmişti. Aynı zamanda gazetede kendini ölümlü tehdit edenlerin isimlerini neşretmişti. Demir Muhafızlar Milli Köylü Fırkası lideri Mani'u ölümlü tehdit ettiler. 25 ağıstostada eski Maliye vekili Madgeakuyu öldürdüler. Birkaç gün sonra da bu fırkanın mühim bir azası olan Sava Gimon Besarabyada Kisbnieu'da bir tarlada ölü bulundu.

Demir Muhafızlar parayı doğrudan doğruya Almanyadan alıyorlardı. Yeşil gömleklerinin üzerinde gamalı haç taşıyorlardı.

Demir Muhafızlar kimleri öldürcekleri hakkında emri Almanyada, Dolfüs'ü öldürmek kumandasını veren mimbardan alıyorlardı. 1936 da Titulescu'yu zehirlemeye teşebbüs edenler de bunlardı. Bu sıralarda Balkanlarda bir çok devlet adamları da bunlar tarafından zehirlendi.

Fransada salâhiyyetler mahafilden aldığım malûmata göre, Alman nazi propaganda teşkilâtı Romanyada seksen gazeteyi kontrol etmektedir. 1936 da Romanyada Propaganda için sarfedilen para 600 milyon leydi. Bu gazeteler mütemadiyen Romanya - Fransa birleşmesine muhalif neğriyat yapıyorlardı. Bu cereyanı körükliyen başlıca gazete Porunca Vremiu ve Curentue gazeteleridir. Bu gazeteler bir zamanlar Yıldırım gruplarının lideri olan Doktor Fabricius tarafından idare edilmektedir.

Liberal hükûmet, Romanayı nazi tesirinden kurtarmak için 1936 da Duca'nın ölümünden sonra idare i örfiye ilân etti. 1937 den sonra Romanyanın harici siyaseti tamamen değişti.

Nazist tehlikesini anladıktan sonra Kral ve hükûmet nazilere karşı cephe aldılar. Bilhassa Kral Karol'un son Berlin seyahatinden ve Londra seyahatinden sonra siyaseti ta-

GÖRÜŞLER

Balkanlarda Nazi Teşkilâtları

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Romanyada Başvekil Calinescu'yu öldürdüler. Bu tek başına bir hâdise değildir. Hitler şarka doğru siyasetini takip ederken, şimali şarkide olduğu gibi, cenubu şarkide dahi, bu yürüyüşü kolaylaştıracak Nazi teşkilâtlarını kurmuştu. Bunlar daha demokratik memleketlerde de açık faaliyetlerine, propaganda-larına devam ettiler, daha otoriter devletlerde gizli ocaklar halinde çalıştılar.. Bilhassa Romanyadaki Demir Muhafızlar teşkilâtı diğer Balkan şehirlerindeki teşkilâtların en revolüsyoner mahiyette olanı idi. Demir Muhafızlar Kara listeye kaydettikleri devlet adamlarını bundan evvel de Romanyada öldürdüler. Başvekil Titulescunun düşmesine sebep Demir Muhafızlar, ve bunları himaye eden nazi hükûmetiydi. Almanlar o zamanlar Romanyada o kadar tazyik yaptılar ki, Romanyalıların hürriyet ve demokrasiye ta-raftar, nazizme düşman bir millet olmalarına rağmen Goga gibi koyu nazist, Patrik gibi koyu mürteci adamları devlet idaresine getirmeğe mecbur oldular. Almanya ile o korkunç iktisadi anlaşmayı imzalamaya mecbur oldular. Fakat Romanyada ileri unsurların faaliyeti neticesi, ve nazi tazyikinin aldığı tehlikeli şekil karşısında vaziyeti anladılar, daha demokratik bir idare kurdular. Fakat bu nazi nüveleri, hükûmetin bütün şiddetli tedbirlerine rağmen i-çerden hâlâ temizlenmedi, hâlâ Her Göbelsin emriyle hareket et-mektedirler. Bunun en açık delili Calinescu'yu öldüren, ihtilâlcî nazi unsurların hemen radyoya koşup, radyo vasıtası ile Alman nazi mer-kezini haberdar etmeleridir.

Hemen her memlekette nazi propagandası ile zehirlenmiş gençler, nazi parası ile satın alınmış adamlar ve gazeteler vardır. Bunlar hâdiselere uyarak bir sükûn manzarası arzetseler dahi, için için faaliyetlerini nihayet vermemişlerdir. Her memlekette zaman zaman emniyet müdürlüklerinin yakaladıkları casuslar, propaganda broşürleri, gizli telgraf makinelere bu nüvelerin faaliyetini göstermektedir. Romanya emniyet müdürü bu gibi bir çok hareketleri karşıladığı halde, Sofya kuryesi vasıtası ile gelen gizli evrakın alınmasına, kuryenin ölümü -nün önüne geçmeğe, şimdi de Başvekilin katline mâni olamamışlardır.

Bu da gösteriyor ki nazi teşkilât-ları Balkanlarda zannedildiğinden çok mühimdir, ve faaliyete geçmek için yuktardan emir, ve fırsat bekli-yorlar.

Bu hâdiseden bizim için de alınacak dersler vardır. Bizde de zaman zaman nazi teşkilâtlarının faaliyetlerine şahit olmuşuzdur. Bu mealde neşredilen broşürler, bazı gazetelerde çıkan makaleler, gençler arasında yayılan nazizm fikirleri bu teşkilâtın burada da faaliyette olduğunu gösteren alâmetlerdir.

Biz bugün için harp harici olabili-riiz. İnşallah harbin sonuna kadar da bitaraf kalabiliriz. Fakat dünyanın girdiği ve sonu meçhûl bu bâ-direde içimizde mikrop saklamak, yarın son nedamet fayda vermez gibi bir netice ile karşılamamıza se-bep olabilir... Herkese dostuz, fakat tehlike sezdığımız hiç bir yerde bitaraf değiliz. Bu sebeple biraz daha müteyakkız davranırsak, hiç bir şey kaybetmez, çok şey kazanırız... U-nutmayalım ki nazi nüveleri henüz daha hiç bir memlekette tamamiyle tasfiye edilmiş değildir. Mütemadi-yen nazi casuslarını hapishanelere sevkeden Amerikada bile.

memile değişti. Romanayı nazi istilasından kurtarmak için demokrat liberal bir hükûmeti iktidar mevkine getirdiği gibi sulh taraftarı olan demokrasilere temayül etti.

Hamis: Bugün Romanya Başvekil Calinescu'yu öldürenler de bu Demir Muhafızlardı. Bu hâdise de Romanyada nazizm teşkilâtlarının tamamiyle tasfiye edilemediğini göstermektedir. (Mütercim)

Hariciye Vekilinin Moskova Seyahati

(Başı 1 incede)

dım esasına müstenit bir anlaşma yaptığımız zaman bile, Sovyet dostlarımızın da bu pakta iştirakleri lâzım geldiğini ihlas etmekten çekinmemiştik. O vakit Sovyet Hariciye Komiser Muavini Potemkinin, Ankara ve Balkanlarda yaptığı seyahat, Rusyanın Balkanların emniyetine ve istikbaline karşı lâkayt olmadığını göstermişti. Demokrasiler de Balkanlarda sulh ve emniyetin devamını temin için Sovyet Rusyanın da dahil bulunacağı bir sulh çemberi kurmaya teşebbüs etmişlerdi. İngiliz - Sovyet anlaşması, Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmasını tamamlıyacak ve Balkanlarla Akdenizde olduğu gibi, Karadenizde de sulh garantisi edilmiş olacaktı.

Fakat İngiliz - Sovyet müzakereleri akim kaldı. Sovyetler Almanya ile bir ademi tecavüz misakı akdine mecbur oldular. Hitler Polonyayı işgal etti ve hâdiselerin renk ve manzarası değişti.

Bütün bu değişikliklerden sonra da Türk - Sovyet dostluğu, iki memleket arasındaki menfaat ve mukadderat birliği imtiyandan muvaffakiyetle çıkmıştır. Çünkü hâdiselerin her an değişmesi iki memleketin menfaat birliğine zerre kadar halel getirmemiş, bilakis bunun kuvvetlenmesine hizmet etmiştir.

Türkiyenin de Rusyanın da müşterek menfaati Balkanlarda ve Karadenizde sulh ve emniyetin devamıdır. Polonyanın Kızılordu tarafından işgal edilen kırsımları da gösteriyor ki, Sovyetler Alman ordularının Cenubu Şarkı Avrupaya inmesine müsaade etmeyeceklerdir. Kızılordu Romanya hududunu kapatmış ve Almanya için Cenuba doğru istila kapılarını kilitlemiştir. Bu suretle Sovyetler Balkanlarda sulhün devamını garanti etmişlerdir.

Türkiyenin İngiliz ve Fransızlarla yaptığı anlaşma da Türk - Sovyet dostluğuna münafi değildir. Çünkü bu anlaşma da yine Balkanlarda ve Akdenizde sulh ve emniyetin idamesi maksadile akdedilmiştir. Binaenaleyh bu anlaşma Sovyet menfaatlerine muhalif değil, bilakis onu tekit eden bir vâkırdır.

Bununla beraber hâdiseler her gün o kadar süratle inkişaf ediyor ve o kadar sürprizlere gebe bulunuyor ki, dost iki memleket devlet adamlarının hâdiselerin seyrini daha yakından tetkik ederek iki memleketi alâkadar eden meseleler üzerindeki görüş birliklerini teyit etmelerine ve takip edilecek müşterek hareket tarzını kararlaştırmalarına ve sürprizlere karşı hazırlıklı bulunmalarına ihtiyaç vardır.

Şükrü Saracoğlu'nun Moskova ziyareti buna yardım edecek ve iki komşu ve dost memleket arasındaki sarsılmaz dostluğun tekidine vesile verecektir.

Saracoğlu, Moskova Yolunda Hariciye Vekili Dün Odesaya Hareket Etti

(Başı 1 incede)

ve rıhtımda hazır bulunmakta olan Sovyet kolonisi Şükrü Saracoğluna takdim edilerek koloninin iyi yolculuk temennilerini ve dostluk hislerini kendisine bildirmiştir. Hariciye Vekili koloniyi samimiyetle selâmlamış ve gösterilen alâkadan hakiki bir sevinç duyduğunu ve kendilerine teşekkür ettiğini sefere söylemiştir. M. Terentief Hariciye Vekilinin sözlerini koloniyeye rusça olarak tekrarlamış ve bu sözler koloni tarafından tezahüratla karşılanmıştır.

Bunu müteakip vapura geçen Hariciye Vekilimiz burada Yugoslav sefiri Simenkoviç ile kısa bir görüşme yapmıştır.

Kadeş, saat 15 te Odesaya müteveccihen rıhtımdan ayrılmıştır. Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile Sovyet büyük elçisi güvertede kendilerini uğurlayanların tezahüratına selâmlarile mukabele etmişler ve bu arada Sovyet Kolonisi ile rıhtımda biriken kalabalık bir halk kütlesi tarafından coşkun tezahüratla alkışlanılmışlardır.

Kadeş vapuru bu gün saat on dörde doğru Odesaya varacak, heyetimiz orada hazır bulunan hususi trene binerek derhal Moskova'ya hareket edecektir. Hariciye Vekilimiz pazar sabahı Moskovada bulunacaktır.

Ankaradan Geliş

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Moskovaya gitmek üzere dün sabah 8,50 de Haydarpaşaya gelen Ankara ekspresine bağlanan hususi bir vagonla şehrimize gelmiştir.

Hariciye Vekili yanında Sovyet büyük elçisi Terentief olduğu halde vagondan inmiş ve kendisini karşılamaya gelenlerin ellerini sıkarak iltifatta bulunmuştur.

Hariciye Vekilini Haydarpaşa istasyonunda vâli ve belediye reisi Lütfi Kırdar, şehrimizde bulunan mebuslar, yeni Tokyo büyük elçimiz Ferit Tek, Sovyet başkonsolosu Georgief ve 30 kişilik Sovyet kolonisi Romanya başkonsolosu Lukasiyevic, emniyet müdürü Muzaffer Akalın, ile gazeteciler ve dosları karşılamışlardır.

Şükrü Saracoğlu, istasyondan çıktıktan sonra, öğleden sonra vapurda

buluşmak üzere Sovyet sefirinden ayrılmış ve vapurla İstanbul'a geçerek Perapalas oteline inmiştir.

Vekilin Beyanati

Hariciye Vekili Perapalatsa kabul ettiği bir muharririmize, Moskova seyahati hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"B. Potemkinin ziyaretini iade için Moskovaya gidiyorum.

Orada iki memleketi alâkadar eden meseleleri konuşacağım. Herşeyden evvel Türk efkârı umumiyesine tavzih etmek isterim ki, memleketlerimiz arasında dostluk ve emniyet hissi, arzu edileceği kadar sağlamdır. Son zamanların beynelmilî karışık hâdiseleri aramızdaki emniyet ve menfaat birliği vaziyetini sarsmak şöyle dursun, bilakis takviye etmiştir. Size, Sovyet memleketinden iyi havadisler getireceğimi ümit ediyorum.

Türk milletinden Sovyet milletlerine dostluk hisleri götüreceğim. Bu hareketle memleketin samimi arzularına tercüman olacağuma eminim..

Hariciye Vekili, Tass ajansına da, şu beyanatta bulunmuştur:

"— Moskovaya hareket edeceğim. Şu sırada Tass ajansı vasıtasla Türk milletinin Sovyet milletlerine samimi selâmlarını göndermekle bahtıyırım. İki memleket arasında mevcut samimi emniyet bağlarını takviye ederek seyahatimden döneceğimden emin bulunuyorum.."

Şükrü Saracoğlu Perapalasta, dün sabah Belgrattan gelen Yugoslav sefiri İlyâ Simenkoviç'e de kabul ederek kendisi ile görüşmüştür.

Sefirin Sözleri

Sovyet sefiri dün sabah Haydarpaşa istasyonunda kendisi ile görüşen gazetecilere, Moskova seyahati hakkında şunları söylemiştir:

"— Türkiye — Sovyetler Birliği münasebetleri fevkalâde iyidir. Dost Türkiye Hariciye Vekilinin Moskovaya yapaacağı ziyaretin bu münasebetleri daha ziyade takviye edeceğine şüphe yoktur.

Moskovada beş gün kadar kalmamız muhtemeldir. Seyahatten Hariciye Vekilinizle birlikte döneceğim.."

Yeni Ruhsatname ve Şahadetname Harçları

Ankara, 22 (Tan) — Debatat ve şuaabatı sanatları mensupları ile ecza ve kimyagerlerin ve fennî göz-lükçülerin ve hususi hastahanelerin açılmaları için verilen şahadetname, ruhsatname, ihtisas vesikalarından alınacak harçlar hakkındaki lâyiha Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâ-yihanın aldığı son şekle göre asistanlık müddetini bitirerek mütehassıs olan veya jüri heyetine mütehassıs olarak kabul edilen tabipler ve kimyagerlerin ihtisas vesikalarından küçük sıhhat memurları mekteplerinden çıkanlara verilen şahadetname-lerden ebeler ve sünnetçilere verilen ruhsatnamelerden para ile hasta bakan hususi hastanelerin açılması için verilen ruhsatnamelerden fennî göz-lükçülük ruhsatnamelerinden şu tescil harçları alınacaktır:

Tıp fakültesinden veya Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekilliliğinin kabul ve ilân ettiği hastahanelerle müessesattan ihtisas vasıkası tabip ve kimyagerlerden ve teşkil olunan jürice ihtisas ve sınıfları tasdik edilen doktor ve kimyagerlerden birinci sınıf ihtisas vesikası harcı 20 lira ikinci sınıf 10 lira.

Sıhhat memurları mektebinden şahadetname alan küçük sıhhat memurlarının şahadetnameleri harcı 2,5 lira, ebelerle sünnetçilerin ruhsatnameleri harcı 10 lira, para ile hasta bakan hususi hastahanelerden açılma ve fennî göz-lükçülük ruhsatnamesi 20 lira.

20 yataklı hususi hastahaneler için 20, daha fazla yataklılar için 40

Posta ve Telgraf Müdürleri Arasında

Ankara, 22 (Tan) — Ankara posta ve telgraf müdürü Fazıl Konya-ya, Konya müdürü Mithat Sivas, Sivas müdürü Asaf Aydıno, Bilecik müdürü Ahmet Erzuruma, Ordu müdürü Hâmit Kütahyaya, İstanbul muhasebecisi Şakir İspartaya, Edirne müdür muavini Hüsnü Urfaya, Denizli müdürü İsmail Hakkı Niğde-ye, Yozgat müdürü Sabri Muğlaya, Muğla müdürü Rahmi Bileciğe, Nazif Akdağ Orduya, Bitlis müdürü Nuri Siiride, Bursa müdür muavini Şükrü Bitlise, Siirt müdürü Medeni Amasyaya Artvin merkez şefi Galip Çoruh müdürlüklerine naklen ve terfian tayin edilmişlerdir.

Holanda Sefirinin Zevcesi Öldü

Ankara, 22 (Tan) — Nümune hastahanesinde vefat eden Holandanın Ankara orta elçisinin eşi bayan Viferin nâşi 17 de kalkan trenle İstanbul'a gönderildi. Bayan Saracoğlu ile Kordiplomatik garda bayan Viferi son tâzim vazifesini yaptılar.

lira, meslek ve sanat erbabının ve sika ve şahadetname ve ruhsatnamelerini kaydedenlere yeniden verilen bu kabil vesikalar harçların yarısı nisbetinde, ruhsatnamesini kaybedenlerle diğçilere yeniden verilecek ruhsatnamelerden 10 lira harç alınacaktır.

Romanyada Fevkalâde Tedbirler

Bükreş 22 (A. A.) — Rador ajan-ı bildiriyor:

Calinescunun katli üzerine yapılan tahkikat Demir Muhafız teşkilâtının son unsurları tarafından yapılmış bir suikast mevzuu bahs olduğunu ve ne hâricte kolları olan ne de herhangi bir beynelmilî mahiyet ve manada bir hareketin asla mevzuu bahs bulunmadığı göstermiştir. Demir Muhafızın bu bakayası, ölen Başvekilin nizamın tesisi hususun-daki icraatına karşı intikam almak arzusu ile hareket ettikleri anlaşılmaktadır. Romanya siyasi mahafil-leri cinavetin herhangi bir suretle beynelmilî mahiyete tefsirine im-kân olmadığını, zira eski Başvekilin tam ve dürüst bir bitaraflık siyaseti takip etmiş olduğunu bildiriyorlar. Menfur cinayetin tamamen dahili olan mahiyeti bizzat tahkikatla, suikast faillerinin beyanatları ile ve bunların eski Demir Muhafız teşkilâtı azasından bulunmaları ile sabit olmaktadır.

Hükûmetin Beyannamesi

Nazırlar meclisi, dün saat 22,30 da Başvekil General Argeseanu'nun riyasetinde toplanmış ve halka hitaben aşağıdaki beyannamayı nesretmiştir:

"Başvekil Calinescu'nun alcakca öldürülmesi neticesinde bütün memleket kedere garkolmuş bulunuyor. Memleketin her tarafından takbih sesleri yükselmektedir. Calinescu, vatanın iyiliği sükûnu ve müdafaa için iş başında çalışırken katledilmiştir. Memleketin müteffik hissiyatına tercüman olan hükûmet, vatanı için hayatını vermiş bulunan Calinescu'nun manevi huzurunda eğilir. Hükûmet, aynı zamanda, misal teşkil edecek ceza tedbirleri alması ve nizam ve sükûnun idesi için çok şiddetli vaziyet tesis etmiştir.

Romanya, bütün komşularile itimat ve iyi antant münasebetlerini kuvvetlendirmeye ve bugünkü anlaşmazlıkta tam bitaraflık muhafaza eylemeğe çalışarak sulh siyasetine katli surette devam edecektir.. Müteakiben yerli ve cenebi gazetecileri kabul eden Başvekil kendilerine hâdisce hakkında hemen beyannamedeki esaslar dahilinde beyanat vermiştir. Başvekil katlin idamında bizzat hazır bulunmuştur.

Diplomatik Mahfillerde

Havas ajansı, diplomatik mahafil-lerde Calinescunun şahsi enerjisi ile Romanyanın üzeninden Demir Muhafızlar tehlikesini uzaklaştırdığı bir saatte ufuk ettiği beyan ettiğini bildirmektedir.

Calinescu, bir kaç kere tehdit edilmiş ve bir kaç kere suikaste uğramıştır. Kodreano'yu tevkif ettirdiği ve Demir Muhafızlar sefinin Vicescu ile birlikte kaçmaya teşebbüs ederken öldürüldüğü zaman danberi büyük bir tehlike içinde bulunduğunu biliyordu.

Calinescu'nun vahim karışıklıklara mâni olduğu ve harpen evvel Romanyada büyük bir sükûnet hüküm sürdüğü bütün mahfillerde söylenmektedir.

Pek tabii olarak bir kaç haftadanberi Alman ekalliyetini temsil eden Demir Muhafızlar memleketi bir kargaşalık çıkarmak için her fırsatın istiafare etmekte idiler. Demir Muhafızların hedefi başlıca dışmanları olan Calinescu'yu ortadan kaldırmaktı.

Cenaze Merasimi

Maktul Başvekilin 21 Temmuz tarihini taşıyan vasiyetnamesi açılmıştır. Calinescu, oğluna alle gerefini muhafaza etmesi asker veya devlet memuru olması gibi bazı vesayada bulunmaktadı.

Calinescu yarın Cüret'da ailesi makam-beresine gömülecektir. Vasiyeti mucibince tabutu 12 öküz tarafından çekilecek bir araba taşıyacaktır.

Hâdisenin Akisleri

Muhtelif devlet merkezlerinden buraya gelen haberlere göre, cinayet bütün memleketlerde derin teessür ve heyecan ve infial uyandırmıştır. Bilhassa bu cinayet Avusturya eski başvekil Dolfusun katliyle mukayese edilecek memleketleri içinden torpillemek hususundaki Alman politikası tebarüz ettirilmektedir. Yalnız Almanya'dan gelen haberler, Romanyanın bitarafliktan çıkması için Başvekilin İngiltere tarafından öldürtülmüş olduğu merkezi nededir.

Yugoslavyada Hava Nezareti Kuruluyor

Belgrat, 22 (Husufi) — Bir hava nezareti ihdas olunacaktır. Bu nezaretin başına Yugoslav hava filosu kumandanı Duşan Sinoviç getirilecektir.

Polonyanın İşgalinden Sonra Yeni Sovyet - Alman Hududu Belli Oldu

(Başı 1 incede)

üç mil mesafe kadar Slovakya ile Rusya arasında hudut tesis eden hat burada nihayet buluyor.

Sovyet Rusya bundan başka, Macaristan ile komşu olmakta ve Rus kuvvetleri Rutenya hududunda Macaristan ile temas etmektedir.

Bu hududa göre Galiçyanın bütün petrol sahası Rusyanın elinde kalıyor. Bundan başka Lehistanın Lublin ve Lvovdaki sanayi sahaları da Rusyanın hissesine düşüyor.

Ancak haber verildiğine göre, Rusya, kendisine bırakılan petrol kuyularının işletilmesini Almanya'ya terk etmeyi kabul etmiştir.

Sovyet ve Alman erkânıharbiyeleri bu anlaşmanın tafsilatı ile meşgul olmakta ve kati hatları tayine çalışmaktadır.

Müşterek Tebliğ

Diğer taraftan, Moskovada aşağıdaki Alman - Sovyet tebliği neşrolunmuştur:

Alman ve Sovyet kuvvetleri, Alman ve Sovyet orduları arasında aşağıdaki hattı çizmişlerdir:

Dissa nehri boyunca Narev nehrine kadar, Narev boyunca Bug nehrine kadar, Bug boyunca Vistül nehrine kadar, Vistül boyunca San nehrine kadar, San boyunca bu nehrin kaynaklarına kadar.

D. N. B. ajansı da Alman - Rus hududunu Psia, Narev, Vistül ve San nehirleri mecrasına imtidat ettiğini teyit etmektedir.

Diğer taraftan yarı resmi bir menbadan bildirildiğine göre, bu hat, Polonyaya karşı mukabil tedbirler alınmasına zaruret hasıl olduğu takdirde daha bu hareket başlamadan evvel takarrur etmiştir. Alman ordusu için azami vusatte toprak işgal etmek değil, Polonya ordusunu imha etmek mevzuubahis idi. Bu maksat ta hasıl olmuştur.

Alman umumî karargâhı, Alman ve Rus kıtaatının hudut tahdidi hatındaki hareketlerinin muntazam surette ve iki tarafın tensibi dairesinde cereyan etmekte olduğunu bildirmektedir. Leopolda icrayı hareket etmekte olan Alman kıtaatı yerine Sovyet kuvvetleri ikame edilmiştir.

Moskovanın Tebliği

Moskova Kızılordu erkânıharbi-yesinin şu tebliğini neşretmektedir: "Sovyet kıtaatı, dün ve evvelki gün varmış oldukları hattı tarsin etmişler ve işgal etmiş oldukları arazide bulunan düşman yuvalarını tahkir etmişlerdir.

Dün saat 19 da Sovyet kıtaatı, Pinski işgal etmişler ve Lwoy ve Sarny'ye doğru ilerlemişlerdir. Rovno ile Dubno zaptedilmiştir. Muvakkat ve mahalli idareler tesis edilmiştir. Mektepler, açılmak üzere. Sinemalarda Sovyet filimleri gösterilmektedir. Gizli olarak Ukrayna ve Beyaz Rusyada yaşamakta olan komünistler, hududu geçerek Sovyet Rusyaya gitmektedirler.."

★

Yine Moskovadan bildirildiğine göre, Batı Ukrayna ile Beyaz Rusyada Sovyetler telgraf ve telefon muhaberatının tekrar tesisine çalışmaktadırlar. Tass ajansına göre aşağıdaki işçi muhafız kıtaatına mensup müfrezeler temin etmektedir.

Muvakkaten teşkil edilen belediye idaresi, Sovyet parasının ve Leh parasının aynı zamanda kabulüne ve gazetelerin yakında iki lisanla, Ukrayna ve Beyaz Rusya lisanları ile intişarına karar vermiştir.

Rus kuvvetleri, işgal mıntakasında Leh askerlerini silâhtan tecrit ederek tahliye etmektedir.

Sovyet kuvvetleri Romanya ve Litvanya hududundaki kuvvetlerle temas tesis etmiş ve bu münasebetle de teminat mübadele edilmiş, Rusyanın Romanya ve Litvanyanın bitarafılığına riayet edeceği beyan edilmiştir.

Litvanyanın merkezi olan Kavnastan haber verildiğine göre, dört süvari alayı da Vilnoya varmıştır.

İtalyan Gazeteleri

İtalyan matbuatı, Sovyet müda-

halesi dolayısıyla neşriyat yapmak - tadır. Popolo d'Italia diyor ki:

"Versailles muhahedesi meydana gelmiş olan ve bugün ortadan kalkan Polonyanın müdafaa için Almanya'ya karşı ileri sürülen delilleri, aynı zamanda Rusya hakkında da varittir.

Versailles Polonyasını diriltmek için muharebe meydanlarında bir kaç milyon ölü bırakmak suretiyle Almanya'ya mağlûp etmek kâfi değildir. Bundan başka Rusyaya karşı yeni bir harbe girmek ve onu kazanmak lâzımdır. Polonyayı eskiden olduğu gibi yeniden ihya etmek hususunda ve metin bir ifade ile ileri sürülen iddialar, sadece gülünçtür.."

Bundan sonra gazete, demokrasiler için bugün ortaya çıkan güçlükleri kaydederek bunların Polonyaya taarruzdan dolayı Almanya'ya suçlu olarak mahkûm ettikleri gibi, Rusyayı da aynı şekilde mahkûm etmeleri icap ettiğini yazmaktadır.

Cephede Vaziyet

Londra, 22 (Husufi) — Şark cephesinde harp devam etmektedir. Muharebelerin merkezi Varşova, Gydinia ve Modlinder. Alman kuvvetleri kumandanı Varşovanın bilâ mukavemet teslimi için bir kere daha müra-caat etmiş, fakat Leh kuvvetleri mukavemete devam etmişlerdir.

Varşovanın Müdafaaası

Varşova müdafaaası erkânı harbiyesinden Albay Lipinski, radyoda Varşovanın yapmakta olduğu mukavemetin gittikçe şiddetlenmekte olduğunu söylemiştir. Payitahta karşı iki gündenberi yapılmakta olan bütün taarruzlar, püskürtülmüştür. Polonya askerlerinin göstermekte oldukları kahramanlık, hudutsuzdur. Bu askerler, düşmanın tanklarına karşı saldırmakta, zirhlî otomobillerin üzerine sıçramakta ve içindekilerin silâhlarını ellerinden almakta-dırlar. Varşovalıların tesanüdü, onlar için en kıymetli bir yardımdır.

Varşovadan alınan mütemmim malûmat şunlardır:

Varşovanın Şimali Garbi mntakasında görünen Alman zirhlî kıtaatı iki Polonya süvari lıvasının hücumile geri püskürtülmüştür. Almanların Praga mahallesinde Brudno mezarlığı civarında yaptıkları taarruzlar da tardedilmiştir. Bombardmanların korkunç tahribatı devam etmektedir.

2 numaralı Varşova radyosunun bildir-diğine göre, Zacheta müzesinde bir çok tablolar harap olmuştur. Bunların arasında Vispianski'nin meşhur "François d'assise, tablosu ile Xentowicz'in ve chelmonski'nin tabloları vardır.

Polonya Kralının Tenton şövalyelerini mağlûp ettiği Grünvald muharebesini tem sil eden büyük tarihî tablo kurtarılmıştır. Sovyet sefarethanesi hasara uğrayan binalar arasındadır. Bu binaya 10 bomba isabet etmiştir. Fomanya sefarethanesi ve ilâhiyat akademisi de hasara uğramıştır. 20 numaralı Varşova radyosu dün saat 2,30 da Alman tayyarelerinin Kızılaç hastanesini bombardman ettiklerini bildirmiştir. Binanın üstünde görünebilecek şekilde işaretler resmedilmiş bulunmakta idir.

Alman tayyarelerinin ve topçu kuvvetlerinin mütemadi bombardmanına rağmen hayat aşağı yukarı normal bir şekilde devam etmektedir. Münakalat otobüs-leri temin edilmektedir.

Almanlara Göre

Alman tebliği şu malûmatı vermektedir:

Lonas - Zof yakınında yakalanmış olan esirlerin ve alınan animetlerin miktarı gittikçe artmaktadır. Polonyalıların Varşovadan yapmış oldukları bir çok huruç hareketleri tardedilmiştir.

Varşova - Siedlee yolunda düşmanın zirhlî bir treni bir harbi müteakıpe ele geçirilmiştir.

Kordiplomatik azasile Varşovada mukim olan 1200 cenebi, dün Alman baş kumandanlığının gösterdiği yolu takip etmek suretile bu şehirden müfarakat etmişlerdir. Bunlar, Alman zabıterleri tarafından karşılanmışlar ve evvelce ihzar edilmiş olan trenle Kömsberge naklolunmuşlardır. Bütün bu cenebilerin sıhhati yerindedir.

İngilterenin Alacağı Mallara Ait Karar

Ankara, 22 (Tan) — İngiltere büyük elçisi ile hariciye vekilimiz arasında İngiltereye başlıca emtiamın ithali hakkında teati edilen nota ve bu husustaki kararname bugün - kü resmi gazetede nesredildi.

TAN
Matbaası

Kitap, gazete, mecmua ve her türlü tabı, cilt ve klîşe işleri yapılır.

TAN Matbaası - İstanbul

Telefon: 24310

Harbin Muhtelif Memleketlerdeki Akisleri

Harbin dünyadaki akisleri etrafında a-
jans tarafından verilen ve muhtelif dev-
letlere ait olan haberleri aşağıda hula-
sa-ten yazıyoruz:

Suriye: Harbin sonuna kadar
meclis dağıtılmıştır. Nazırlar meclisi
yerine de Fransız müşavirleri ile
şimdiki müdiran meclisi kaim ol-
muştur.

Japonya: Tokyo - Vasington
arasındaki münasebatın tanzimi için
vaktiyle Amerikada bulunmuş olan
amiral Kişisa - Buro hariciye nazır-
lığına getirilecektir.

Yugoslavya: Manevralar için
askere çağırılanların ailelerine za-
ruri yardımların yapılmasına karar
verilmiştir.

İspanya: Beynelmillel köprü-
nün İspanya cihetine, İspanyanın bi-
tarafıklı deklarasyonunu ihtiva eden
büyük bir levha asılmıştır.

Yunanistan - İtalya Münasebatı

Atina, 22 (A.A.) — Havas Ajan-
sından:

Yunan gazeteleri bu ayın 20 sinde
neşredilen ve Yunanistan — Arna-
vutluk hududunda bulunan iki mem-
leket kuvvetlerinin geri çekileceği-
ne dair olan müşterek tebliği mem-
nuniyetle karşılamaktadırlar.

Gazeteler, bu teşebbüste Mussoli-
ninin önyak olmuş olduğunu yaz-
makta ve bu hareketin İtalyanın muş-
lihane niyetlerini isbata kâfi bulun-
duğunu ilâve etmektedir.

Roma, 22 (A.A.) — Resmen bildi-
rildiğine göre bir Arnavut faşist mi-
lisi ihdas edilmiştir. Yeni milisin za-
tilleri İtalyan ve Arnavut olacak ve
Duçe'nin yüksek otoritesi altında bu-
lunacaktır.

BORSA

22 - 9 - 1939

CEKLER

Londra	5.24
Newyork	—
Paris	—
Milano	—
Cenevre	—
Amsterdam	—
Berlin	—
Brüksel	—
Atina	—
Sofya	—
Prag	—
Madrid	—
Varsova	—
Budapeşte	—
Bükres	—
Belgrad	—
Yokohama	—
Stokholm	—
Moskova	—

ESHAM VE TAHVİLÂT

Sivas - Erzurum	10.15
Merkez Bankası	91.50 Peşin

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

İlk teminat	Muhammen bedeli	Aksaray yangın yerinde 24 üncü adada 216 metre murabbai arsanın satışı.
129,60	1728,00	
37,50	500,00	Rumelihisarında Bebek — İstinye asfalt yolu üzerinde Durmuş Dede tekkesi müstemilâtından birikmiş iki ev enkazının satışı.
2,59	34,50	Aksaray yangın yerinde Meshpaşa caddesinde 6,90 metre murabbai arsanın satışı.
4,82	64,28	Fatih yangın yerinde Haseki civarında Nevbahar mahallesinde Bucak sokağında 1,86 yüzölçü 42,83 metre murabbai arsanın satışı.

Senelik kira		
2,25	30,00	Büyükdere Maltz sokağında 219 numaralı Kahve önündeki 225 metre murabbai arsa
1,80	24,00	Silivride Fatih mahallesinde Havra sokağında 7 numaralı ah-şap ev.
2,70	36,00	Üsküdar'da Tenbelhaci Mehmet mahallesinde Demirci sokağında 1 numaralı arsa.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işleri ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 9—10—939 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümen-
de yapılacaktır. Şartnâme Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliplerin ilk teminat maktub veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümen-
de bulunmaları. (7628)

Sarıyer Kaymakamlığı ve Belediye Subesi Anbarında mevcut olup hepsine 22
lira 51 kuruş değer konulan eski terazî, kantar ve dirhemlerle bir takım köhne eşya
pazarlıkla satılacağından taliplerin 2—10—939 Pazartesi günü saat 14 de mezkûr Şu-
be Encümenine müracaatları lüzumu ilân olunur. (7630)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Deniz vasıtalarına ait 128 adet örtülü muşambaların mevcut şartnamesine
göre yağlanmaları pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. İhale 29 Eylül 939 tarihinde rasthyan Cuma günü saat 15 de Galata Rıhtımında
umum müdürlük binası dahilinde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. Şartname sözü geçen komisyonda her gün görülebilir. "7605."

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Türkiye Radyosu Ankara Radyosu

Dalga Uzunluğu

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw

T. A. Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw

T. A. P. 31.70 m. 9456 Kcs. 20 Kw

Cumartesi, 23. 9. 1939

13.30 Program ve memleket saat ayarı,
13.35 Türk müziği: Halk türkülleri — Sa-
di Yaver Ataman. 14 Memleket saat aya-
rı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10—
15 Müzik (Dans müziği Pl.) 15 — 15.30
Müzik (Şen oda müziği) İbrahim Özgür
ve ateş böcekleri.

18.30 Program ve memleket saat ayarı.
18.35 Müzik (Küçük orkestra) Şef Necip
Aşkın. 1 — Gustav Lindner — Şarap İla-
hı Baküs şerefine dans 2 — Cristian Ry-
ming - Entermezzo, 3 — Leopold — Yeni
dünyanın eski şarkıları, 4 — Rio Gob-
hard — Maskerade konser valsi. 19.10
Türk müziği: İnce saz faslı — Safiye To-
kay'ın iştirakiyle Celâl Tokses. Çalanlar:
Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür,
Basri Üfler, Hamdi Tokay. 20 Memleket
saat ayarı, 20 Müzik (J. Strauss'ın Yarasa
Opereti) 20.40 Ajans ve Meteoroloji ha-
berleri. 21 Türk müziği: Okuyanlar: Mev-
haret Sağnak, Sadı Hoşses. Çalanlar: Ve-
cihe Daryal, Reşat Erer, Kemal Niyazi
Seyhun. 1 — Hüzzam peşrevi. 2 — Leylâ
Hanım — Hüzzam şarkı (Ey sabahı hü-
nû an) 3 — Leylâ Hanım — Hüzzam şar-
kı (Harabî intizar oldum) 4 — Salâhattin
Pinar — Hüzzam şarkı (Aşkınla sürün-
sem) 5 — Salâhattin Pinar — Hüzzam
şarkı (Ümidini kırıklerine bağladım gön-
lüm) 6 — Vecihe Daryal — Kanun tak-
simi. 7 — Tanburi Cemil — Şehnâz şar-
kı (Feryat ki feryadına imdat edecek
yok) 8 — Zeki Arif — Şehnâz şarkı —
(Senden ayrı geceler) 9 — Dede — Şeh-
naz şarkı — (Gönül dormaz su gibi çağ-
lar) 10 — Rahmi Bey — Şehnâz şarkı
(Ey dilberi işvebaz) 21.40 Konuşma.
21.55 Müzik (Neşeli plâklar) 22 Enebi
dillerle konuşma. 22.30 Müzik (Dans mü-
ziği Pl.) 23 Son ajans haberleri, ziraat,
esham, tahvilât, kambiyo — nûkûl borsa-
sı (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband Pl.)
23.55 — 24 Yarınki program.

"KURTULUŞ"

Bıçkı ve Dikiş Dersanesi

Müdiresi: Bayan Papazyan

Haftanın 4 gününü kadınlara günde
üçer saat Fransız usulüyle bıçkı ve dikiş
dersi tedris edilir ve 4 ayda Maarifçe mu-
saddak diploma verir. Feriköy Tepedistî
116 No. Papazyan Apartmanı.

YAPI KALFASI ARANIYOR

İstanbul adalarından bi-
rinde çalışmak üzere tec-
rübeli, becerikli, idareli bir
yapı kalfasına acele ihtiyaç
vardır.

İstiyenlerin çalıştıkları
yerleri bildirir bir mektupla
İstanbul 406 numaralı po-
sta kutusuna müracaatları.

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen: Harici Askerî Kıtaca İlânları

Bursa garnizonuna ait 100,000 kilo sığır eti 25.9.939 pazartesi günü
saat 11 de Tümen satın alma komisyonunda kapalı zarfla satın alınac-
tır. İlk teminatı 2250 liradır. Evsaf ve şeraiti her gün mezkûr komisy-
onda görülür. İsteklilerin belli saatinden bir saat evveline kadar kanunî
şekildeki teklif mektuplarını Bursa'da komisyona vermiş olmaları.

★ ★

Konyada bir tavla ahırî inşası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye kon-
muştur. Şartnamesi Ankara, İstanbul, Konya levazım amirlikleri satın
alma Ko. larındadır. Keşif bedeli 16450 lira 28 kuruştur. İlk teminatı
1233 lira 75 kuruştur. Eksiltme 29 Eylül 939 cuma günü saat 16 da Kon-
yada levazım amirliği satın alma Ko. da yapılacaktır. İstekliler belli gün
saat on beşe kadar teklif mektuplarını mezkûr satın alma Ko. na vere-
ceklerdir.

Antalyada bir tavla ahırî inşası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye kon-
muştur. Şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. amirlikleri satın alma Ko.
ları ile Antalya alay satın alma Ko. larındadır. Keşif bedeli 16343 lira
96 kuruştur. İlk teminatı 1225 lira 80 kuruştur. Eksiltme 29 Eylül 939
cuma günü saat 11 de Konyada levazım amirliği satın alma Ko. da ya-
pılacaktır.

İstekliler belli gün saat ona kadar teklif mektuplarını mezkûr satın
alma Ko. na vereceklerdir (408) (7191)

★ ★

Miktarı ton	Muhammen bedeli lira	İlk teminatı Lira Ku.	İhalesi
Karaköse	300	45750	3441 25 30-9-939 saat 9
Kağızman	240	37200	2790 00 30-9-939 " 10
Sürbehan	370	64750	4487 50 30-9-939 " 11
İğdir	350	61250	4312 50 30-9-939 " 12

Yukarıda miktarları yazılı un kapalı zarfla alınacaktır. İstekliler şart-
namesini Karakösedeki satınalma K. da bedeli mukabilinde alınabilir.
Kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir
saat evvel Ko. na vermeleri. (7192)

★ ★

Ankaradaki birliklerin ihtiyacı için 315,000 kilo ekmeçlik un kapalı
zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 33,075 lira ilk te-
minatı 2480 lira 63 kuruştur. İhale 29-9-939 cuma günü saat 10 dadır.
Şartnamesi İstanbul, Ankara Lv. Amirlikleri ve Kayseride kor ve A-
danada Tümen satın alma komisyonlarında görülür. İsteklilerin kanu-
nun 2 ve 3 cü maddelerindeki şeraiti haiz olmak ve ticaret odasında mu-
kayyet olduğuna dair vesikalarile teminat ve teklif mektuplarını ihale
saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Adanada Tümen
satın alma komisyonuna vermeleri. "411," "7234."

★ ★

Çanakkale Müstahkem mevki birlikleri için aşağıda garnizonları
hizalarında yazılı sığır etleri kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İha-
lesi 30.9.939 günü Çanakkalede müstahkem mevki satın alma komisy-
onunda yapılacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatlerden bir saat evvel muvakkat tem-
inat ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesaikle birlikte komisyona teklif
mektuplarını vermeleri. (415) (7272)

Garnizonu	Miktarı Kilo	Muvakkat teminatı Lira Ku.	Tutarı Lira Ku.	İhale saati
Çanakkale	100,000	2081 25	27,750	10
Erenköy	119,000	2173 24	28,976 50	11
Eceabad	95,500	1890 90	25,212	12

★ ★

Eskişehir garnizonunda ana depodan hava birliklerine yapılacak Kalabak suyu
tesisatı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Bu işe ait keşif, şartname tahlil fiatle
vaziyet planı Ankara, İstanbul ve Eskişehir levazım amirlikleri satınalma komi-
syonlarında görülür. Eksiltme 2-10-939 günü saat 16 da Eskişehir levazım amirliği
satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 42,056 lira, muvakkat teminatı
3154 lira 20 kuruştur. İstekliler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 - cü maddelerinde ya-
zılı vesikalarla teminat maktublarını havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat
15 kadar komisyona vermeleri. (430) (7353)

★ ★

Mersin garnizonundaki kıtaatın ihtiyacı olan aşağıda yazılı işe maddeleri kapalı
zarfla münakasaya konulmuştur. Eksiltme Mersin'de Askerî Satınalma Komis-
yonunda yapılacaktır. Zarflar aynı günde açılış saatinden bir saat evveline kadar
kabul edilir. Fazla bilgi edinmek isteyen istekliler Mersin'de Askerî Satınalma
komisyonunda mevcut şartnâmeleri görebilirler. (439) (7441)

Cinsî	Kilo	Muhammen bedeli	İlk teminat Lira Kr.	İhale gün ve saati
Un	540,000	62,100	4355	4-10-939 10
Pirinç	48,000	11,040	828	" 11
Bulgur	60,000	5,700	427 50	" 15
Kuru Fasulye	48,000	7,200	540	" 16

★ ★

Edremit ve Bergama garnizonlarının ununa talip zühur etmediğinden tekrar ka-
pali zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. Edremit unu 510 ton, muhammen bedeli
57375 lira ilk teminatı 4304 liradır. Bergama unu 400 ton, muhammen bedeli
48000 lira, ilk teminatı 3600 liradır. Eksiltme kapalı zarf usulüyle Edremitte Tüm
satın alma Ko. binasında 6-10-939 cuma günü saat 10 da yapılacaktır. Teklif mek-
tupları saat 10 da komisyona teslim etmiş olacaktırlar. Eksiltmeye iştirak edecek-
ler Ticaret Odasında kayıtlı olmaları şarttır. Şartnameyi görmek ve okumak isteyenler her gün iş saatinde Ko. na müracaat
etmeleri. (445) (7446)

★ ★

TASHİH İLÂNI

Gazetemizin 13 ve 18 Eylül 939 tarihlerinde çıkan İstanbul Levazım Amirliği
harici ilânlarının Adanadaki birliklerin ihtiyacı için 315,000 kilo ekmeçlik un
ilân sehven Ankara'daki olarak çıkmıştır. Vaziyet tashihi ilân olunur.

★ ★

Keşif bedeli 45,276 lira 22 kuruş olan Cebeci hastahanesindeki Fizyotrapî bina-
sının ikmalî inşaatı pazarlıkla yapılacaktır. Pazarlığı 26—9—939 Salı günü saat
11 dedir. Katî teminatı 6791 lira 45 kuruştur. Şartnamesi 227 kurusa Ankara'da M.
M. V. satınalma Komisyonundan alınır. Pazarlığa gireceklerin 2490 sayılı kanunun
2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle ve bu gibi işlerle iştigal ettiklerine dair Ti-
caret Odasından alacakları vesikalarla birlikte muayyen gün ve saatte Ankara'da M.
M. V. satınalma Komisyonuna gelmeleri. (469) (7614)

★ ★

Elmalıdaki kıtaatın ihtiyacı olan 270,000 kilo un kapalı zarf ile eksiltmeye kon-
ulmuştur. Şartnamesi Ispartada Tümen ve Ankara, İstanbul Lv. Amirlikleri satın
alma komisyonlarında görülür. Tahmin bedeli 33,750 lira ilk teminatı 2561 lira 24
kuruştur. Eksiltme 9—10—939 Pazartesi günü saat 16 da Ispartada Tümen satın al-
ma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler belli gün saat 15 kadar teklif mektuplarını
Ispartada tümen satın alma komisyonuna vermeleri. "465," "7611."

★ ★

Elâzığ için 500 ton lüvâmar'ın meden kömürü satın alınacaktır. Tahmin bedeli
16,000 lira ilk teminatı 1200 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satın alma ko-
misyonunda görülür. Eksiltme 10—10—939 Salı günü saat 11 de kapalı zarfla ola-
caktır. Teklif mektupları 10—10—939 günü saat 10 kadar Elâzığda askerî satın alma
komisyonuna verilmiş olacaktır. "467," "7612."

★ ★

Garnizonu	Miktarı ton	Tahmin bedeli Lira	İlk teminat L. Ku.	İhale şekli gün ve saati
Babaeski	450	15,750	1182	K. Zarf 10/10/939 11
Babaeski	360	12,600	945	" " " " 11
Kaynarca	360	13,500	1012 50	" " " " 16
Hayrabolu	360	12,600	945	" " " " 16

Tümen birlikleri hayvanatı ihtiyacı için 8 taksitte alınacak kuru ot miktar, tah-

Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

38,169 kilo yufka alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 28-9-939 per-
şembe günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Amirliği satınalma
komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 5725 lira 35 kuruştur. İlk
teminatı 429 lira 40 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir
saat evvel komisyona vermeleri. "212," "7240."

★ ★

3X8 eb'adında on adet branda eşya örtüsü alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi
25-9-939 Pazartesi günü saat 14.15 de Tophanede Amirlik Satınalma komisyonun-
da yapılacaktır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin katî teminatlarla belli
saatte komisyona gelmeleri. "235," "7440."

★ ★

150 adet trampet, 150 adet fife alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26-9-939 Salı
günü saat 14 de Tophanede Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılaca-
tır. Nümune ve evsafı komisyonda görülür. İsteklilerin katî teminatlarla beraber
belli saatte komisyona gelmeleri. (234) (7449)

★ ★

Adet	
300	Keçe belleme
300	Kıl kolan
300	" yem torbast
300	İp yular başlığı
300	" " sapı
300	Kıl gebre

Yukarıda yazılı altı kalem muhtabiyenin pazarlıkla eksiltmesi 26-9-939 Salı gü-
nü saat 14.30 da Tophanede İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonunda ya-
pılacaktır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin katî teminatlarla beraber
belli saatte komisyona gelmeleri. (238) (7437)

★ ★

Beş kalem ampul ve on bir kalem ecza alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25.9.939
Pazartesi günü saat 15 de Tophanede İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda ya-
pılacaktır. Tahmin bedeli 1916 lira 50 kuruş katî teminatı 287 lira 55 kuruştur.
İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (239) (7478)

★ ★

37,000 metre yatak kılıfı bez alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25.9.939 pa-
zartesi günü saat 11 de Tophanede Amirlik satın alma Ko. da yapılacaktır. Nümu-
nesi Ko. da görülür. İsteklilerin katî teminatları ile belli saatte Ko. na gelmele-
ri. (245) (7512)

★ ★

İstanbul levazım yollamasım 42 No. lu hamule motörü için 70 Beygir Kuvvetinde
(Döyc) marka bir dizel motürü alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25.9.939 pazar-
tesi günü saat 15.30 da Tophanede Amirlik satın alma Ko. da yapılacaktır. Tahmin
bedeli 5780 lira katî teminatı 867 liradır. Şeraiti Ko. da görülür. İsteklilerin belli
saatte Ko. na gelmeleri. (244) (7514)

★ ★

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 — Tahmin edilen bedeli 17096 lira olan 80000 kilo zeytin tanesi 3.1. Tegrin 939
tarihine rastlayan salı günü saat 14.30 da kapalı zarfla alınacaktır.

2 — İlk teminatı 1282 lira 20 kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan pa-
rasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri ka-
pali teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasım-
paşada bulunan komisyon başkanlığına maktub mukabilinde vermeleri. (7331)

★ ★

1 — Tahmin edilen bedeli (10.000) lira olan Dz. yeni erat 75000 kuruş mevcut keşif
ve fennî şartnamesi mucibince tamirâtı 5 - I. Tegrin - 939 tarihine rastlayan
perşembe günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı (750) lira olup keşif ve şartnamesi her gün komisyondan alı-
nabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde icap eden vesaikle bir-
likte belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonuna müracaatları. (7405)

★ ★

1 — Tahmin edilen bedeli (22.400) lira olan (160.000) kilo kuru fasulye 30
I. Tegrin 939 tarihine rastlayan Salı günü saat 14.30 da kapalı zarfla alınacaktır.

2 — İlk teminatı (1690) lira olup şartnamesi her gün komisyondan görülüp ve
alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı
teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada
bulunan komisyon başkanlığına maktub mukabilinde vermeleri. (7404)

★ ★

Marmara Üssübhari K. Satın alma komisyonundan:

Cinsî	Kilosu	Tahmin fiatı Kuruş Sn.	İlk teminat Lira Kuruş
Sığireti	94900 İzmit	27 50	1957 32
"	73000 Darica	27 50	1305 62

167900

1 — Komutanlık kara birliklerinin ihtiyacından olup yukarıda miktarı yazılı sı-
ğır eti bir şartnamesi ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 9 I. Tegrin 939 Pazartesi günü saat 16 da İzmitte Tersane kapi-
sındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Şartnamesi, Ankarada Levazım dairesi Reisliğinden, İstanbulda Kasımpaşa-
da Dz. Lv. satınalma komisyonundan ve komisyonumuzdan 231 kuruş mukabilinde
alınabilir. Bu miktar et, bir veyahut ayrı ayrı iki talibe ihale edilebilir.

4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı

Saraçhanebaşında - Horhor caddesinde

Erkek
Kız**HAYRİYE LİSESİ**Yatılı
Yatısız

Ana, İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamiyle ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. Tedrisata 25 Eylülde başlanacaktır. Talebenin mektebe gelmeleri. Telefon: 20530

OSMANLI BANKASI

31 Mayıs 1939 Tarihindeki Vaziyet

A K T İ F

P A S İ F

İsterlin Ş. P.

İsterlin Ş. P.

Hisse senetlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda bulunan paralar	5.437.445	2	6
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1.531.648	5	7
Tahsil olunacak senetler	4.393.835	7	9
Cüzdanda bulunan kıymetler	2.339.379	2	9
Borçlu cari hesaplar	7.532.241	3	8
Rehin mukabilinde avanslar	2.231.386	16	5
Kabul yoluyla borçlular	632.568	15	11
Gayri menkul mallar ve mobilya	598.113	7	8
Müteferrik	178.031	13	1
	29.879.650	15	4

Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tesavvüde bulunan banknotlar	302.342	8	2
Görülüşünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	227.397	7	1
Alacaklı cari hesaplar	15.332.257	16	11
Vadeli bonolar ve cari hesaplar	1.709.905	10	7
Kabuller	632.568	15	11
Müteferrik	425.178	16	8
	29.879.650	15	4

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Mes'ul Murahhas
ve
Umumi Muhasebe Şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye Umumi Müdürü
PH. GARELLI

Tuvaletinizi yaparken
Pudra altına daima

KREM PERTEV

sürünüz. Pudrayı sımsıkı tutar ve akmasına mâni olur. Yağlı ve yağsız olan tüp ve vazoları vardır.

AİLE SANDIĞI PİYANGOSU:

Osmanlı Bankası'na ihdas edilen "Aile Sandığı", piyangosunun keşidesi 25 cür tarihinde icra edilip âtidedi ikramiyeler tevzi edilecektir:

Adet	Türk Lirası	Türk Lirası
1	1.000	1.000
4	250	1.000
5	100	500
25	50	1.250
50	25	1.250
80 ikramiye için		5.000

İşbu keşideye, Nisan - Eylül 1939 altı aylık müddet zarfında "aile sandığı", (Ta. sarraf cüzdanı) hesabında matlûbu T. L. 50 den aşağı olmıyan her mudi iştirak edecektir.

Yatak, yemek ve çalışma odalarıyla salon takımları velhasıl hernevi mobilyalar; **BAKER (eski HAYDEN)** mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

KAYIP — 936 senesinde İstanbul limanından almış olduğum 19/7247 numaralı tayfa cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. — Mehmet oğlu Mehmet.

SÜMER BANK**SELLÜLOZ SANAYİİ MÜESSESESİNDEN:**

Bugünkü cihan vaziyeti dolayısıyla ham madde tedarikinde maruz kalınabilecek müşkülât ve aynı zamanda memleketin her nevi kâğıt ihtiyacını kabil olduğu kadar uzun bir müddet temin edebilmek zarureti bizi imalat programlarımızda bazı tadilatla bulunmak ve aynı zamanda fiyatlarımızı da normalize etmek mecburiyetinde bırakmıştır. Mahaza her hangi bir ihtikâra meydan bırakmamak üzere lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Büyük toptancılara yapılan iskonto lâğvedildiği gibi İstanbulda Yemiş iskelesinde açtığımız perakende satış depomuzda aşağıda gösterilen fiyatlarla kartonlarda bir top ve kâğıtlarda bir balyaya kadar satış yapmakta bulunduğumuzu ilân ederiz.

PERAKEDE SATIŞ FIATLARI:

Cinsi	Perakende Kilo Fiatı	Kuruş
Kraft ambalaj kâğıdı 60 Gr.	31,5	"
Kraft ambalaj kâğıdı 40 ve 50 Gr.	32,—	"
Bir taraflı beyaz sellüloz kâğıdı 60 Gr.	31,5	"
Bir taraflı beyaz sellüloz kâğıdı 40 ve 50 Gr.	32,—	"
Beyaz sellüloz iki taraflı	36,—	"
Renkli sellüloz kâğıdı sarı, tıruncu, pembe	37,—	"
Renkli sellüloz kâğıdı mavi, yeşil	38,—	"
Renkli sellüloz kâğıdı kırmızı	39,—	"
Acık renkli bir taraflı sellüloz kâğıdı	32,5	"
Biletlik kâğıtlar renkli	30,5	"
Biletlik kâğıtlar beyaz	28,5	"
İmitasyon Kraft 60 Gr.	28,—	"
İmitasyon Kraft 80 Gr.	27,—	"
Sünger kâğıdı penbe	42,—	"
Sünger kâğıdı beyaz	39,—	"
Sumen sünger kırmızı	42,—	"
Sumen sünger yeşil	39,—	"
Srenz (bakal) kâğıdı 130 Gr. ve yukarısı	22,5	"
Srenz (bakal) kâğıdı 130 Gr. dan aşağısı	23,5	"
Kaba beyaz mukavva (iyi mal) 45 numaradan itibaren 24 kiloluk paketi	595	"
Gri mukavva 50 numaradan itibaren 24 kiloluk paketi	545	"

Hamis: Birinci defası gazetemizin 18 Eylül 1939 tarihli nüshasında neşredilen bu ilanda karton ve kâğıtların fiyatlarındaki fiatlar KURUŞ olduğu yazılacakken sehven (LİRA) gösterilmiş ise de hakikatte KURUŞ olduğu tavzih ve tashih olunur.

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Aşağıda adları yazılı Enstitü ve kliniklerde münhal asistanlık olduğundan ta lip olanların Eylül nihayetine kadar dekanlığa müracaat etmeleri ilân olunur.

Adlı Tıp	Enstitüsü	Tıp tarihi ve Deontoloji	Enstitüsü
Hijyen	"	Anatomi	"
Beşeri Fizyoloji	"	Histoloji	"
Genel Fizyoloji	"	Dahiliye	Kliniği
Maraz teşhisi	"	İkinci Hariciye	"
Umumi emraz	"	Göz	"
Tıbbi ve hayatî kimya	"		
Üroloji	Kliniği		
Birinci şifürji	"		
Deri ve Firengi	"		
Kulak — Boğaz — Burun hastalıkları	"		
Radyoloji	Enstitüsü		
Doğum ve kadın hastalıkları	Kliniği		

Her yerde ve her zaman en kuvvetli hazır gıda Türk fıındığıdır.

FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

bu mükemmel gıdadan bütün memlekette her vatandaşın kolaylıkla istifade etmesi için tertibat alıyor.

TUZLA İÇMELERİ

Trenlerinin Vapurları: 6,25 - 7,30 - 9 - 11 - 11,50 - 12,30 - 13,15 - 15,45 - 19,10 dadır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 2520 lira ve beher topu 40 kilo ve 20 metre muhabbat olan 300 rulo âla cins karton bitüme 25.9.1939 pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 189 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon muvacaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameleer komisyonunda parasız olarak dağıtılmaktadır. (7060)

★ ★

Muhammen bedeli 2000 lira olan 1 adet sertlik muayene cihazı ile 3 adet darbe ile sertlik muayene cihazı 5-10-1939 perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından ka palı zarf usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 150 liralık muvakkat teminat kanunun tayin ettiği vesaikarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameleer komisyonunda parasız olarak dağıtılmaktadır. (7450)

Harita ve Proje İşleri**Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları****Müessesesi Müdürlüğünden:**

Karabükte Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi tarafından kurulmakta olan şehre su isalesi ile şehir şebekesi tesisine ait harita alınması ve proje, keşif ve şartname tanzimi işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe ait şartname Ankara'da Sümer Bank muamelât şubesinden, İstanbulda Sümer Bank şubesinden, ve Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

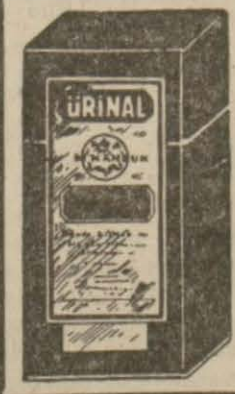
Eksiltme 29. 9. 1939 cuma günü saat 16 da Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesinde yapılacaktır.

KANZUK**URİNAL**

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücutta toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlanları**Karadeniz Hattı Kış Tarifesi**

İstanbuldan 24 Eylül pazar günü kalkacak postadan itibaren Karadeniz hatında kış tarifesinin tatbikine başlanacaktır.

Postalar İstanbuldan eskisi gibi salı ve perşembe günleri saat 12 de ve pazar günleri saat 16 da kalkacaklar ve dönüşte bazı iskeleler tevakkuflarının iş hacmine göre temdidî hasebiyle yaz tarifesine nazaran İstanbula birer gün sonra geleceklerdir.

Bu akşam YAVRUNUN GECESİTaksim **PANORAMA** Bahçesinde

tes'id edilecektir.

HAMİYET YÜCESESBestekâr **SALÂHADDİN PINAR**

ve Arkadaşları

Bu geceye lütfen iştirak edecek olan kıymetli san'atârlardan müteşekkil Belvü saz heyeti, Küme sazı ve san'atkar Vantrolog İmitatör ve Prestidijitator PANGALI tarafından muhtelif eğlenceler saat ikiye kadar devam edecektir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500	"	2.000	"
4	250	"	1.000	"
40	100	"	4.000	"
100	75	"	5.000	"
120	40	"	4.800	"
160	20	"	3.200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kuralar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lutfü DÖRDÜNCÜ. Gazetecilik ve Nesriyat T. L. S. Basıldığı yer TAN Matbaası